

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
10	Theo Kehlmann	Esiteks - vaatan kaardirakendusest, kus Lahemaal märgitud lillade joontega ümbritsetul Ehitusala Lahemaa RP kaitsekorralduskava järgi. Millistel alustel on Lahemaa RP kaitsekorralduskava loetud? Kuidas saab see ala katta ka alasid, mis Pudisoo/Pärlijõele lähemal kui 100 meetrit, mis on ehituskeeluvöönd? Miks ei leia rakendusest jooni veekogu ehituskeeluvööndi kohta? Teiseks - Pudisoo jõe suudmeala, muuli. See on perspektiivne sildumiskoht, Pudisoo jõgi pakub tormivarju, kui selleks vajadus peaks olema.	1. Selgitame, et Lahemaa RP alal on ehitusalad kantud peale vastavalt kaitsekorralduskavale. Lahemaa RP järgsed ehitusalad võivad paikneda ehituskeeluvööndis, kuna hoonestatud aladel kehtivad LKS'i järgi erandid (nt ehituskeeluvöönd ei kehti hajaasustuses olemasoleva elamu õuemaale ehitatavale uuele ehitisele, mis ei jää veekaitsevööndisse). Kaardirakenduses on toodud ka veekogu ehituskeeluvöönd (vt Kihid-> Taustainfo). Sildumiskoha kavandamise võimalikkust arutame täiendavalt Keskkonnaametiga, tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
12	Taavi Keedus	Palun minu kinnistul Pärispera, Mardi-Jaani 42301:003:0155 korrigeerida "kompaktse hoonestusega ala nõnda, et olemasolev hoonestus ja õuemaa kõlvik jääksid ka "kompaktse hoonestusega ala" sisse. Antud muudatus on vajalik, et tulevikus vältida ebakõlasid keskkonnaametiga.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
13	OÜ Thorsten, OÜ Prokom	OÜ PROKOM ja OÜ Thorsten näevad kinnistul äriefunktsiooni kõrval ka suurt potentsiaali elamuehitusele. Seega soovime kehtiva sihtotstarbe kõrval näha kinnistul ka elamumaa funktsiooni. Arvestades eeltoodud asjaolu, teeme ettepaneku muuta üldplaneeringu projektis nimetatud kinnistu juhtotstarve elamumaaks ja/või ärimaaks.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
25	Magma Ventures OÜ	miks on Magma Venture OÜ-le kuuluv katastriosa jäänud välja väikeelamu kavandavast maakasutusest? Katastri tunnus on: 35301:001:0054 (Leesi küla, Meeka). Kas on võimalik maa sihtotstarvet üldplaneeringu jaoks muuta?	Selgitame, et Meeka kinnistu jääb osaliselt Lahemaa rahvusparki alal kehtiva kaitsekorralduskavaga määratud võimalikele ehitusalale. Kollane värv kõrvalkinnistutel ei tähista ehitusõigust, vaid kinnistu praegust maakasutuse sihtotstarvet elamumaana. Meeka kinnistu on maa-ameti kaardiserveri andmete kohaselt maatulundusmaa sihtotstarbega. Antud kinnistul saab ehitusõiguse seadmist kaitseala valitseja kaaluda lähtudes kehtivast kaitse-eeskirjast. Põhilahenduse koostamisel parendame jooniste arusaadavust.
41	Anna Haak	1. Palun lülitada kinnistu Rehetoa (42301:001:0072), sihtotstarve 100% elamumaa , asukohaga Kiiu- Aabla küla väärtusliku külaosa osaks ja ehitusalaks. Kinnistu on ajalooliselt kuulunud Arli talundi koosseisu, millel asus kaks hoonet: rehetare alles, kuid kohtulahendi tulemusel liideti naaberkinnistule-naaber võttis hoone oma valdusesse ajal, mil omanik viidi Siberisse. Teine hoone Rehetoa kinnistul säilinud ei ole- maastikul võib hoomata vundamendi jälgi. Hoone kunagist olemasolu kinnitab ka ajalooline katastrikaart aastast 1924 (lisa 1-pilt kaardist). Arli talu esmamainimine aastast 1712...Lahemaa raamatu järgi. Rehetare-Arli talundi kõige vanem säilinud hoone. 2. Kuna Kiiu- Aabla külal puudub nn külaplats, kus inimesed saaksid koguneda ning küla prügikonteinerid asuvad teekaitsevööndis, siis teen ettepaneku algatada Kiiu-Aabla küla külaplatsi loomist , mis peaks liiklusohutuse seisukohalt ning samuti ligipääsult väga hästi sobima. See on kinnistu 42301:001:0185 (Loksa Metskond), pindalaga 8270 m². Sellel kinnistul on maantee piiret Kuusalu-Leesi maanteega ligi 40m ja nn prügimajandus sellel kinnistul ei piira ühegi külaelaniku õigusi oma krundi kasutamisel ja ei risusta esteetilist vaatepilti. Sinna oleks võimalik rajada korralik kaasaegne plats erinevate konteineritega ning muu vajalik, et ka külaelanikel oleks oma kogunemiskoht.	1. Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
45	Kristi Aruküla	Tahame juhtida tähelepanu, et Tammistu külas, Vahe-Roigu kinnistul (katastri nr 42301:001:0725) ei ole detailplaneeringu järgne ehitusala korrektselt märgitud. Palume üldplaneeringu eskiis viia vastavusse kehtiva kinnistu detailplaneeringuga.	Üldplaneeringu eskiislahendusele on kantud Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava kohased võimalikud ehitusalad. Ehitusalad ei ole kehtestatavad, vaid annavad informatsiooni alade osas, kus on võimalik uute ehitusõiguste kaalutlemine ja kavandamine. Teie kinnistu kehtivat detailplaneeringut ning väljastatud ehituslube antud ehitusala piiri ei muuda. Kehtivate detailplaneeringute kajastamine kaardil vaadatakse põhilahenduse koostamisel üle.
57	Mait Krõönström	Käesolevaga esitab Kolga-Aabla külaselts ettepaneku määratleda üldplaneeringusse ehitusalaks ja hoonestusõigusega järgmised kinnistud samas mahus, mis hetkel kehtiva Loksa valla üldplaneeringu järgi olid rannaküla ehitusalaks sobiv elumaa , hajasustes: -#2301:001:0331 -#2301:001:0328 -#2301:001:0095 -#2301:001:0269 -#2301:001:0218 -#2301:001:0219 -#2301:001:0221 -#2301:001:0222 -#2301:001:0224 -#2301:001:0225 -#2301:001:0223	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.

Kuusalu Vallavalitsuse seisukohad üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud arvamuste osas			
Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
57		<p>PÕHJENDUSED</p> <p>1. ÜHISKONDLIK ELUKORRALDUS</p> <p>Arvestades tänapäevast ühiskonna korraldust, kus järjest rohkematel inimestel on võimalik kodust töötada, siis liigub rahvastik suurlinna lähedastesse piirkondadesse. Inimeste elukorraldus liigub järjest rohkem suunda, kus elukeskkond soovitakse hoida linnakeskusest kaugemal, kuid samas on suurlinna poolt pakutavad teenused (haiglad, ülikoolid, kinod jms) mõistliku sõidu kaugusel.</p> <p>Sellest tulenevalt on igati loogiline, et mitmed inimesed pöörduvad tagasi oma juurte juurde Kolga-Aablas või leiavad sinna tee uued külaelanikud. Arvestades, et Kolga-Aabla küla on väga vana ja pikkade traditsioonidega, siis on äärmiselt oluline hästi läbi mõelda küla elukorraldus ja uuenemine. Uus üldplaneering Kolga-Aabla küla vaatest ei ole selles osas tulevikku vaatav nagu ta peaks olema vaid arenguvõimalusi</p> <p>2. HOONESTUSE PIIRKOND</p> <p>Kolga-Aabla küla moodustab olemasolev vana rannaküla, mis asub mõlemal pool nn „vana“ maanteed. Küla kujunes välja sajandite jooksul mõlemal pool teed, mis läbis asulat. Oma kõrghetkel elas külas oluliselt rohkem inimesi kui täna ning samuti oli ka hoonestus suurem kui täna. Sõjavärgne ning okupatsiooni aeg rasis küla rahvastikku ja hoonestust ning 90ndate alguseks oli küla elujõud oluliselt kahjustunud. Seega on viimane aeg taastada küla kunagine elujõud ja kogukonna keskus, mis pakub head looduslähedast elukeskkonda seal elavatele inimestele ja Kuusalu vallale tervikuna. Tänaeks päevaks on külast läbi rajatud nn „uus“ maantee (Kuusalu-Leesi maantee) ning hooneid on hakatud planeerima ja ehitama mõlemale poole nn uut maanteed. Samuti näeb ka kehtiv Loksa valla 2000. a üldplaneering ette hoonestuse mõlemale poole Kuusalu-Leesi maanteed. Sellest tulenevalt on ülimalt loogiline määrata hoonestusala käesolevas üldplaneeringus samuti mõlemale poole Kuusalu-Leesi maanteed, mis on kooskõlas ka juba kehtestatud üldplaneeringuga Kolga-Aabla külas.</p>	
57		<p>3. INFRASTRUKTUUR</p> <p>Kolga-Aabla küla on oluliselt muutunud viimaste aastakümnetega, eriti pärast uue maantee rajamist. See võimaldab ligipääsu kinnistutele, millel varem seda teelt või maanteelt ei olnud. On äärmiselt loogiline kasutada ära kõige kallim infrastruktuuri rajatis, milleks riikliku tähtsusega maantee kahtlemata on. See võimaldab tagada ligipääsu paljudele kinnistutele, millel seda varem ei olnud ning oluliselt hoida kokku sotsiaalmajanduslikke kulusid. Ei ole vaja ehitada uusi ja suuri kulutusi nõudvaid ligipääsu teid. See omakorda võimaldab hoida kokku nii rahaliselt kui ka keskkonnaaspektist, sest vajalik ei ole uute kaevete tegemine, täitematerjalide ja asfaldi kasutamine, kohale toomine ning tööde teostamine. Asustuse (elukohtade) tekkimine maantee äärde on sama iseloomulik, kui asustus vana külatee ääres.</p> <p>Niisamuti saab olemasoleva maantee kaudu tagada kinnistutele oluliselt odavamalt elektri ja side rajatised, sest tänu tee olemasolule on nende rajamise kulu oluliselt väiksem ja keskkonnasäästlikum.</p> <p>Lisaks on mitmetele kruntidele tee ääres juba välja ehitatud tsentraalne veevarustus ja krunte läbib juba rajatud sidevõrk.</p> <p>Veelgi enam, praegune koostatav Kuusalu valla üldplaneering näeb ette uue kergliiklustee rajamist, mis ühendab mõlemal pool Kuusalu-Leesi maanteed asuvaid kinnistuid. See toetab veelgi loogilisemat seost, et kergliiklustee ääres paiknevad ka elanikud, keda see tee saab ühendama ilusa ranna ja muu küla keskusega.</p>	
58		<p>Kolga-Aabla Külaseltsi ettepanek Kuusalu Valla üldplaneeringusse kallasrajale ligipääsu lisamiseks mõdda olemasolevat ajaloolist metsateed. Vajadus tuleneb sellest, kuna enamus mereäärseid kinnistuid on eraomand siis antud tee tagaks ligipääsu kallasrajale ja samas ka oleks nendel eraomanikel tagatud ligipääs enda kinnistutele.</p>	<p>Vallavalitsus nõustub esitatud ettepanekuga ning kanname põhilahenduse koostamisel joonisele.</p>
59	Marie Kivi	<p>Käesolevaga esitan ettepaneku Kuusalu valla üldplaneeringu eskiislahendusele seoses Suurpea külas asuva Mereääre maaüksusega (registriosa 8368702, registreerimise aeg 27.06.2003, sihtotstarve 100% tootmismaa, pindala 4243 m²) . Maaüksus paikneb Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis, täielikult Läänemere ranna ehituskeeluvööndis, maaüksusel olev ehtis paikneb osaliselt Läänemere ranna veekaitsevööndis.</p> <p>Maaüksusel asub renoveerimist vajav tootmis-ärihoone. Hoone seisukord on seejuures väga halb ja hoone lagunemisprotsess on kiire. Hoonet ei ole käesoleval ajal võimalik sihtotstarbeliselt kasutada. Maaüksuse omanikel on soov alustada tulevikus maaüksusel äritegevusega. Omanikule teadaolevalt on hoone renoveerimine võimalik vaid olemasolevas mahus kooskõlastatud Keskkonnaameti kui kaitseala valitsejaga. Hoone täismahus renoveerimine käib omanikule üle jõu. Lagunev hoone rikub looduskauni rannaküla üldpilti. Seega on tekkinud olukord, kus ühest küljest ei ole omanikul võimalik maaüksust sihtotstarbeliselt kasutada ning teisest küljest rikub lagunev endine piirivalve rajatis küla merevaateid ja üldist muljet.</p> <p>Eeltoodust tulenevalt teen kõnealuse maaüksuse osas järgmised ettepanekud:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Muuta maa sihtotstarve tootmis-ärimaaks;2. Vähendada maaüksusel olevat ehituskeeluvööndit ja veekaitsevööndit;3.Lubada maaüksusele ehitada abihoone, et omanik saaks alustada äritegevusega;4. Lubada kinnistul paikneva hoone renoveerimist väikemas ulatuses.	<p>1. Maa juhtotstarvet saab muuta äri- ja tootmise maa-alaks (ÄT), põhilahenduse koostamisel viime sisse vastava paranduse.</p> <p>2. Keskkonnaameti seisukoha järgi ei ole ehituskeeluvööndi muutmine Lahemaa RP alal võimalik (ehituskeeluvööndit on Vabariigi valitsuse poolt Lahemaa rahvuspargi alal täpsustanud, täiendav muutmine üldplaneeringu raames ei ole enam võimalik). Kehtivad õigusaktid ei anna võimalust üldplaneeringuga muuta või täpsustada veekogu veekaitsevööndit. Veekogu veekaitsevööndi laius on seatud kehtivate õigusaktidega (Looduskaitse seadus; Veeseadus) 3. Konkreetse ehitustegevuse kavandamine (sh abihoone ehitamise, olemasoleva hoone vähendatud mahus rekonstrueerimine) väljub üldplaneeringu täpsusastmest. Olemasoleva hoone teenindamiseks vajaliku abihoone ehitamise ja olemasoleva hoone rekonstrueerimise küsimustes soovitage Teil pöörduda kaitseala valitseja, Keskkonnaameti poole.</p>
60	Madis Haak	<p>1. Reservereida katastriüksuse 42301:001:0818 Karikakra maaüksuse pindala toomise- ja ärimaaks. Praeguseks on kinnistule Kuusalu valla poolt kinnistatud puurkaevu asukoha kooskõlastamise otsus: 08.09.2021 nr.9-3/2842-1</p>	<p>Teie poolt esitatud ettepanekud puudutavad Lahemaa rahvuspargi ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.</p>
60		<p>2. Soovin katastriüksusele 42301:001:0819 Nurmenuku taotleda hoonete ehitusõigusi ja õueala rajamist. Praeguseks hetkeks on kinnistule kinnitatud Kuusalu valla poolt puurkaevu asukoha kooskõlastamise otsus: 08.09.2021 nr.9-14/2843-1</p> <p>Ülejäänud pindala soovin reserveerida tootmise- ja ärimaaks.</p> <p>Kinnistute kirjeldus; Karikakra ja Nurmenuku kinnistud asuvad kultuurheinamaal, mille mullastiku boniteedi klass on vabariigi mullastiku kaarti järgi kõige madalam. Seega pole tegemist väärtusliku põlluga.</p> <p>Keskkonnaametilt on tulnud talukoha taastamise soovide kohta negatiivne kaalutusotsus, kuid keskkonnaamet ei ole omanud kinnistu kohta täit informatsiooni.</p> <p>a. Kinnistul on puutepunkt Taga- Liivaku ehitusalaga</p> <p>b. 1936 a. katastrikaardi järgi on kinnistu vana talukoht (kaartil näha 2 hoonet), mis praeguseks hävinud. Hooned asusid teispool uut teed, mis on märgitud ehitustsooni. Madis Haak soovib taastada vana talukohta vt.lisa 1 1936. Kataster nr.14. Liivaku nr.99</p> <p>c. Taga- Liivaku on samadel tingimustel jagatud kaheks(võib-olla algselt oli Liivaku). Uushoonestus ühel- ja teisepool maanteed.</p> <p>d. Maaomanik leiab, et võrdõiguslikkuse põhimõttel on tal õigustatud ootused talukoha taastamiseks Nurmenuku kinnistul.</p>	
60		<p>3.Vastavalt algatatud detailplaneeringule reserveerida Kruusimäe kinnistu, Kiiu, kataster nr 35201:003:0433 tootmise- ja ärimaaks</p>	<p>Üldplaneeringu lahenduse kohaselt ei ole määratud perspektiivseid maakasutuse juhtotstarbeid hajaasustuses. Kruusimäe kinnistu asub haja-asustusega alal. Tootmise ja ärimaa kavandamine haja-asustuses on võimalik vastavalt üldplaneeringu seletuskirjas toodud tingimustele. Üldplaneeringus on antud üldised maakasutus- ja ehitustsünergiasused.</p>

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
64	Lennart Krönström	Minule kuuluv Alfredi kinnistu (katastritunnus 35301:001:0074) Leesi külas on praeguse eskiislahenduse alusel jäänud üldplaneeringu kavandatava maakasutusena täies ulatuses põllu- ja metsamaa-alaks. Seda hoolimata asjaolust, et Leesi külas asuvad naaberkinnistud on kõik vähemalt osaliselt väike-elamu maa-alad. Alfredi kinnistu ei erine oma asukoha, kasutuse või suuruse mõttes teistest naaberkinnistutest, mis asuvad Leesi ridaküla tüüpi asulas. Antud asjaoludele tuginedes teen ettepaneku muuta kavandatavas üldplaneeringus Alfredi kinnistu maakasutust - põllu- ja metsamaa-ala asemel väike-elamu maa-alaks.	Selgitame, et Alfredi kinnistu jääb osaliselt Lahemaa rahvusparki alal kehtiva kaitsekorralduskavaga määratud võimalikule ehitusalale. Kollane värv kõrvalkinnistutel ei tähistä ehitusõigust, vaid kinnistu praegust maakasutuse sihtotstarvet elumamaana. Alfredi kinnistu on maa-ameti kaardiserveri andmete kohaselt maatulundusmaa sihtotstarbega. Põhilahenduse koostamisel parendame jooniste arusaadavust.
65	Tarmo Kooser	Palun muuta käimasoleva Kuusalu valla üldplaneeringuga minule kuuluv Kolgaküla Metsakolli kinnistu (42301:002:1140) maa sihtotstarve ärimaast elamumaaks kuna seda ei kasutata enam äriisiel eesmärgil ja kinnistul olev puhkemaja on kasutusel ühepere elamuna.	Vallavalitsus nõustub esitatud ettepanekuga ning põhilahenduse kavandamisel viiakse joonisele sisse vastav parandus.
68	Tiina Martov	Vaadates kaarti tekkis küsimus, kui oluline on asjaolu, et Sarapiku (endine Eskani-6) jääb sisuliselt tervikuna Lahemaa ehitusalast (Ehitusala Lahemaa RP kaitsekorralduskava järgi) välja? Samas on meil seal kehtestatud DP, mis lubab elamu ja abihoone ehitamist.	Üldplaneeringu eskiislahendusele on kantud Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava kohased võimalikud ehitusalad. Ehitusalad ei ole kehtestatud, vaid annavad informatsiooni alade osas, kus on võimalik uute ehitusõiguste kaalutamine ja kavandamine. Teie kinnistu kehtivat detailplaneeringut antud ehitusala piir ei muuda. Kehtivate detailplaneeringute kajastamine kaardil vaadatakse põhilahenduse koostamisel üle.
69	Jaan Velström	<p>Tehtud ettepanek: 1. „Üldplaneeringu sotsiaalmajanduslik analüüs on pealiskaudne ega võimalda külade arengu osas järeldusi teha. Koostada sisuline sotsiaalmajanduslik analüüs (koostöös küladega).“</p> <p>Teie vastus: „Üldplaneeringu alusuuringuna on üldplaneeringu koostaja poolt teostatud Lahemaa väärtuslike külaosade ja ehitustingimuste analüüs, mille eesmärgiks oli analüüsida Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskava alusuuringuga (Artes Terrae 2012) määratud väärtuslike külaosi ja nende ehitustingimusi ning tuua välja põhjendatud ettepanekud ehitustingimuste muutmiseks või täpsustamiseks. Analüüsi koostamise käigus ilmnas, et kehtivas Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskavas (KKK) ei ole alusuuringu tulemused kantud üksihelselt: KKK-s on kohati tingimusi täpsustatud – tingimusi on nii leevendatud kui ka seatud täiendavaid piiranguid. Analüüsis on välja toodud põhilised erinevused KKK ja alusuuringu vahel.</p> <p>Sotsiaal-majanduslikku uuringut ei ole mõistlik Lahemaa alale tellida, sest Natura alade valimisel ei ole sotsiaalmajanduslikke kaalutlusi arvesse võetud, vaid üksnes teaduslikel alustel, kooskõlas ette antud direktiivides toodud valikukriteeriumitega. Seega ei saaks ka alad välja arvata sotsiaalmajandusliku uuringu alusel.“</p> <p>Vastuväited: Üldplaneeringu koostaja on tegeleenud analüüsiga, millel puudub mõte, sest info, et kaitsekorralduskava alusuuringu tulemused pole kantud Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskavas üksihelselt, on teada juba kaitsekorralduskava koostamise protsessi ajast.</p> <p>Artes Terrae'lt on alusuuring tellitud Keskkonnaameti poolt, kogukonnaga selle käigus ei suheldud ning hilisemaid vastuväiteid ei arvestatud. Alusuuring keskendub piirangutele, arvestamata külade sotsiaal-majanduslikku tausta ning seda, kuidas piirangud sotsiaal-majanduslikku olukorda mõjutavad.</p> <p>Teie vastuses, et Lahemaa alale ei ole mõistlik sotsiaal-majanduslikku uuringut tellida, kuna tegemist on Natura alaga, puudub loogika. Kui Lahemaa alal dikteerib sotsiaal-majandusliku olukorra Keskkonnaamet läbi kaitsekorralduskava (mille on kinnitanud Keskkonnaameti peadirektor), siis milleks Kuusalu vald üldse Lahemaa alal üldplaneeringut menetleb?</p> <p>Ruumilist arengut saab planeerida, teades sotsiaal-majanduslikku tausta, olenemata sellest, kas siin on kaitseala, Natura ala või mitte. Tegemist pole vabaõhmuuseumiga, kus inimesed ei ela.</p> <p>Pigem on kaitsealaga ja Natura alaga seotud piirangud niivõrd oluliselt sotsiaal-majanduslikku olukorda mõjutavad tegurid, et vastav analüüs on üldplaneeringu koostamisel vajalik.</p>	<p>29.03.2022 toimus Kuusalu vallavalitsuse, Keskkonnaameti ning Lahemaa rahvusparki alal ettepanekuid esitanud külanemate osalusel arutelu. Arutelul selgitas Keskkonnaamet omapoolseid seisukohti ning põhimõtteid. Keskkonnaameti seisukoht on, et Lahemaa rahvusparki alal ei muuda täiendav uuring rahvusparki kaitse-eeskirja aluspõhimõtteid, st täiendavaid ehitusvõimalusi metsa, poollooduslike koosluste arvelt juurde saada ei ole võimalik. Keskkonnaamet nõustus üle vaatama kehtivas üldplaneeringus lubatud võimalikud elamuehituse alad ning esitada põhjendatud seisukohad alade hoonestamise osas. Üldplaneeringu eskiislahendusele on kantud Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava kohased võimalikud ehitusalad.</p> <p>Ehitusalad ei ole kehtestatud, vaid annavad informatsiooni alade osas, kus on võimalik uute ehitusõiguste kaalutamine ja kavandamine. Üldplaneeringuga Natura aladest välja arvamise või siis muutmise ettepanekut teha ei ole võimalik. Üldplaneering ei ole asendunud Lahemaa rahvusparki alal kaitsekorralduskavaga, kuid üldplaneeringu koostamisel peame arvestama kaitseala valitseja seisukohtade, kaitse-eeskirja ning kaitsekorralduskavaga. Põhilahenduse koostamisel jätkab vallavalitsus Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete, kaitsekorralduskava ning üldplaneeringu omavaheliste seoste ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.</p>
69		<p>Tehtud ettepanek: 2. „Jätta Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava ehitussoovitused üldplaneeringu tekstist välja. Üldplaneeringu teksti sissekirjutatuna muutuvad kaitsekorralduskava ehituslikud soovitused maaomanikele kohustuslikeks.“</p> <p>Teie vastus: „Planeeringu uus eskiis ei dubleeri Lahemaa RP kaitsekorralduskava soovitusi. Üp toob välja ptk 4.5.2 üldised tingimused, mida tuleb Lahemaa RP alal jälgida.“</p> <p>Vastuväited: Pole vahet, kas te dubleerite Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskava nõuded üldplaneeringusse või viitate neile üldplaneeringus kui tingimustele, mida tuleb Lahemaa alal jälgida.</p> <p>Peale üldplaneeringu kehtestamist saab Keskkonnaamet väita, et piirangud on nüüd üldplaneeringus sätestatud, mitte enam soovituslikud. Üldplaneeringu kaardil piiritletakse ehitusala ja isegi kui kaitsekorralduskavas tehakse muudatusi, siis üldplaneeringus jäävad piirangud kehtima.</p> <p>Kui väidate, et see pole nii, siis palume esitada erapooletu juriidiline analüüs teie seisukoha suhtes. Jätame ettepaneku menetlusse ja ootame uut vastust.</p>	
69		<p>Tehtud ettepanek: 4. „Anda Virve küla arenguruum (vastavalt kaardile -lisa 1), mis võimaldaks senist elukondlikku hoonestust laiendada. Arenguruum on vajalik püsielanikkonna säilitamiseks ja küla kui funktsionaalse terviku säilimiseks. Arvata Virve küla maad, mis jäävad kaardil näidatud piirist mere poole, Natura-alast välja, kuna maakasutus ei võimalda seal kaitse-eesmäke täita. Lubada samas piiris maa sihtotstarbe muutmist.“</p> <p>Teie vastus: „Ettepanekuga ei ole arvestatud. Võimaliku ehitusala piirid on kantud peale vastavalt kaitsekorralduskavas toodule. Palume tutvuda üldplaneeringu seletuskirja peatükiga 4.5.2“</p> <p>Vastuväited: Loeme teie vastusest välja, et üldplaneering on asendatud rannaküla jaoks kaitsekorralduskavaga. Tutvumine teie poolt soovitatud üldplaneeringu seletuskirja peatükiga 4.5.2 kinnitab meie arvamust, sest sinna on Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskava seni soovituslikud seisukohad kohustuslikena sisse kirjutatud.</p> <p>Keskkonnaamet soovib Lahemaa rahvusparki asulates hoida 1940. aasta taset. Rannakülaades oli sel ajal põhiline tegevusala kalapüük, seda toetas põllumajanduslik tegevus külasid ümbritsevatel maadel. Kui Lahemaa rahvuspark 1971. aastal loodi, oli rannakülaades veel teatud määrat senine elulaad säilinud, kuigi sõda, nõukogude võimu aastad ja linnastumine olid seda tõsiselt kahjustanud. Edasised 50 aastat on aga situatsiooni täiesti muutnud. Kalandus on praktiliselt hääbunud, põllu-, heina- ja karjamaad metsastunud. Lahemaa rahvusparkis pole rannakülaades suudetud hoida isegi 1980-ndate taset, ei arhitektuuri, asustusstruktuuri ega maakasutuse mõttes. Oma välisilmelt on need hoopis teistsugused külad, hoolimata pidevatest piirangutest ehitamise ja maakasutuse vallas. Oluline on, et piirangud ähvardavad väikekülad välja suretada. Noored ei tule sellises olukorras püsivalt küla sisse elama. Piirangud külaades on muutunud turismile suunatud meetmeks, mida maksab kinni kohalik kinnisvara omanik.</p> <p>Optimal Projekt OÜ on teinud üldplaneeringusse ettepaneku, millega on ka arvestatud: „Jätame ettepaneku menetlusse ja ootame uut vastust.“</p>	

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
69		<p>Üldplaneeringu töögrupile (piirkond 6) saadetud vastuste kohta on järgmised vastuväited ja küsimused:</p> <p>Tehtud ettepanek: 1. Töörühm toetab üldplaneeringu raames sotsiaalmajandusliku analüüsi koostamist, mis võimaldab külade arengu osas järeldusi teha. Teie vastus: „Üldplaneeringu alusuuringuna on üldplaneeringu koostaja poolt teostatud Lahemaa väärtuslike külaosade ja ehitustingimuste analüüs, mille eesmärgiks oli analüüsida Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskava alusuuringuga (Artes Terrae 2012) määratud väärtuslike külaosi ja nende ehitustingimusi ning tuua välja põhjendatud ettepanekud ehitustingimuste muutmiseks või täpsustamiseks. Analüüsi koostamise käigus ilmnes, et kehtivasse Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskavas (KKK) ei ole alusuuringu tulemused kantud üksüheselt: KKK-s on kohati tingimusi täpsustatud – tingimusi on nii leevendatud kui ka seatud täiendavaid piiranguid. Analüüsis on välja toodud põhilised erinevused KKK ja alusuuringu vahel.</p> <p>Sotsiaal-majanduslikku uuringut ei ole mõistlik Lahemaa alale tellida, sest Natura alade valimisel ei ole sotsiaalmajanduslikke kaalutlusi arvesse võetud, vaid üksnes teaduslikel alustel, kooskõlas ette antud direktiivides toodud valikukriteeriumitega. Seega ei saaks ka alasid välja arvata sotsiaalmajandusliku uuringu alusel.“</p> <p>Vastuväited: Üldplaneeringu koostaja on tegelenud analüüsiga, millel puudub mõte, sest info, et kaitsekorralduskava alusuuringu tulemused pole kantud Lahemaa Rahvusparki kaitsekorralduskavas üksüheselt, on teada juba kaitsekorralduskava koostamise protsessi ajast.</p> <p>Artes Terrae'lt on alusuuring tellitud Keskonnaameti poolt, kogukonnaga selle käigus ei suheldud ning hilisemaid vastuväiteid ei arvestatud. Alusuuring keskendub piirangutele, arvestamata külade sotsiaal-majanduslikku tausta ning seda, kuidas piirangud sotsiaal-majanduslikku olukorda mõjutavad. Külade näol on aga tegu eeskätt inimeste elupaigaga.</p> <p>Kaitsealaga ja Natura alaga seotud piirangud on niivõrd oluliselt sotsiaal-majanduslikku olukorda mõjutavad tegurid, et vastav analüüs on üldplaneeringu protsessis hädavajalik.</p>	
69		<p>Optimal Projekt OÜ on üldplaneeringusse esitanud ettepaneku, mida on ka arvestatud: „Hara Sadama kinnistu osas: Muuta kinnistu maakasutuse osaliselt sihtotstarvet vastavalt lisatud joonisele, selle kesk- ja lõunaosas järgmiselt:</p> <p>1) Kinnistu kesk- ja lõunaosa mere ranna ala piirkonda kavandada sotsiaalmäe sihtotstarbega ala- supelrand, kallasrada, looduslikult kõrghaljastatud ala. Kavandatud maakasutuse sihtotstarbe korral tekitada olukord, et mitte mingil võimalusel hoonestada antud piirkonda, vaid säilitada looduslik sh korraldatud keskkond.</p> <p>2) Kinnistu keskosas kavandada ärimaa ala, kuhu võiks kavandada puhkuseturismi ning vabaaja veetmise suunitlusega hooned ja rajatisi, näiteks hotell-spaa, sh loodusturismi keskus, spordirajatised, lastele mängualad vms.</p> <p>3) Kinnistu lõunaosas olemasolevate elamumaa kinnistute piirkonda laiendada elamumaadega;</p> <p>Hara Sadama kinnistu kuulub samuti Lahemaa rahvusparki ja Natura ala koosseisu. Palun selgitada, kuidas siin edaspidi Natura eesmärgi täidetaks, kui mujal on igasugused muudatused vastuvõetamatud?</p> <p>Ettepanekule antud vastust ei saa lugeda põhjendatuks.</p>	
69		<p>Tehtud ettepanek: „2. Juminda, Tapurla, Virve ja Hara külad vajavad asutuse osas arenguruumi, st lisa ehitusalast maad“</p> <p>Teie vastus: „Ettepanekuga ei ole arvestatud. Keskonnaamet ei ole nõustunud kaitsekorralduskavas toodud ehitusalade muutmise.“</p> <p>Küsimus: Keskonnaameti seisukoht on teada. Mida teeb vald rannakülade ehituslike arenguks läbi üldplaneeringu? Peale piirangute pole seni midagi pakutud. Miks rikutakse maaomanike põhiseaduslike õigusi?</p>	
69		<p>Tehtud ettepanek: „5. Teeme ettepaneku arvata õuemaad ja elamumaa Natura alast välja, sest seal pole Natura põhimõtete järgimine praktiliselt võimalik.“</p> <p>Teie vastus: „Ettepanekuga ei ole arvestatud. Keskonnaamet ei ole nõustunud kaitsekorralduskavas toodud ehitusalade muutmise kaitstavate loodusväärtuste arvelt.“</p> <p>Vastuväited: Maakatastriseaduses on sätestatud:</p> <p>§ 181. Katastriliseks sihtotstarbed</p> <p>(1) Elamumaa on alaliseks või perioodiliseks elamiseks ettenähtud ehitiste maa ja garaažide maa. Elamumaa on elamualune, sealhulgas korterelamu-, suvila- ja aiamajaalune, ning selle juurde kuuluv majapidamis- ja abiehitise alune ja ehitist teenindav maa.</p> <p>Keskonnaametilt ei ole küsitud õue- ja elamumaa ehitusala muutmist, probleem on selle maa sihtotstarbes, mis ei võimalda Natura 2000 eesmärgi seal täita.</p> <p>Ettepanekule antud vastust ei saa lugeda põhjendatuks.</p>	<p>Natura aladest teatud alade väljaarvamine ei ole valla üldplaneeringu pädevuses. Lisame selgituse Euroopa Komisjoni kodulehelt: Kas alasid saab muuta või loeteludest või Natura 2000 võrgustikust välja arvata? Ala saab loetelust välja arvata üksnes siis, kui see on kaotanud oma kaitseväärtuse looduslike muutuste tõttu ja seda ei saa kaitsekorraldusmeetmetega taastada. Oluline on aga meele pida, et ala kahjustumine, mis on tingitud näiteks ebapiisavast kaitsekorraldusest, oleks artikli 6 lõike 2 rikkumine. Selliseid alasid ei saa loetelust välja arvata ainult sellepärast, et neil on lastud halveneda ja nende kaitsekorraldus pole vastanud kahe loodusdirektiivi nõuetele. Alad, mis on hävinud ja mille suhtes on elupaikade direktiivi artikli 6 lõike 4 kohaselt asendusmeetmeid võetud, võib loetelust välja arvata. Ka alasid, mille puhul selgub, et need määrati või piiritleti eksliku teadusliku teabe põhjal, võib muuta või loetelust välja arvata. Komisjon lubab sellise muudatuse teha üksnes juhul, kui liikmesriigi ettepanek selleks on nõuete kohaselt teaduslikult põhjendatud. (Allikas: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/faq_et.htm)</p>
69		<p>Tehtud ettepanek: „6. Külades ei ole vaja piiritleda minimaalset haljasala osa elamukrundist, maksimaalset ehitualust pinda krundil ja maksimaalset hoonete arvu krundil“</p> <p>Teie vastus: „Tingimused haljastuse osas on üldisemalt kirjas. Hea elukeskkonna tekkeks on haljastusprotsendi määramine vajalik ja ehitustingimused on kavandatud vastavalt kaitsekorralduskavas toodule.“</p> <p>Vastuväited: Konkreetse vastuse asemel on soovitatud vaadata kaitsekorralduskava. Tekib järjekordselt küsimus, miks tegeleb vald Lahemaa rahvusparkis üldplaneeringu menetlemisega, kui iga probleemi tõstatamisel on ainukeseks vastuseks viide kaitsekorralduskavale. Töörühm käis korduvalt koos ja tegi tööd kompromisettepanekute leidmiseks. Kui kõik sõltub rannakülades vaid kaitsekorralduskavast, mille on kinnitanud Keskonnaameti peadirektor, siis on üllatav, et töörühma sellest eelnevalt ei informeeritud.</p> <p>Ettepanekule antud vastust ei saa lugeda põhjendatuks.</p>	<p>Üldplaneeringut koostatakse kogu valla ulatuses, sh Lahemaa rahvusparki alal. Samas ei ole maakasutuse ning ehitusõiguste määramine rahvusparki alal ilma Keskonnaameti nõusolekuta võimalik. Kuigi vallavalitsusel puudub rahvusparki alal võimalus ehitustegevust ja maakasutust iseseisvalt juhtida, ei saa me jätta rahvusparki ala üldplaneeringus kajastamata. Oleme korraldanud erinevaid arutelusid võimalike kompromisside ja lahenduste leidmiseks. Ka rahvusparki alal suunatakse asutusse arengut ja maakasutust, kavandatakse taristu, kergliiklusteid, rannakindlustuses, lautri ja paadikuuride alad jne. Kõike nii nagu mujal paraku ei saa, sest tegemist on piirangutega alal. Arutelud Keskonnaameti ning piirkonna külanematega kindlasti jätkuvad põhilahenduse koostamise faasis.</p>
69		<p>Tarvi Velström on teinud Hara küla osas üldplaneeringusse ettepaneku, mida on arvestatud: „1. Palun minu kinnistule 42301:001:0120, Kalda, Hara küla, teed eskiisis välja toodud kujul mitte planeerida, kuna see pole mõistlik. Tee lahenduse leidsime küla koosolekul ja sellega olid asjasse puutuvad kinnistu omanikud nõus.“</p> <p>Küsimus: Palun selgitada, kas ettepanekus räägitakse Virve küla või Hara küla koosolekust ja kas mainitud tee lahenduse puudutab tee kasutamist või juurdepääsu kinnistule Virve külas? Kui ettepanek puudutab Virve küla, siis milliste kinnistuomanike nõusolek on saadud ja kuidas see on fikseeritud?</p> <p>P.S. Virve küla koosolekute päevakorras sellist teemat ei ole olnud ja ka arutelul fikseeritud ei ole.</p> <p>Ettepanek: Lahendada Virve küla Hallikivi kinnistu (42001:001:0782) juurdepääsute küsimus.</p>	<p>Esitatud ettepanek on laekunud Tarvi Velströmi kui Kalda kinnistu omaniku poolt ning vallavalitsusel puudub info, kellega on isik teemat arutanud. Kuna antud tee läbib ka Hara sadama kinnistut, mis ei ole avalik ala, siis peaks Virve külas asuvate elamukruntide teenindamine toimuma Virve küla kaudu, kus on olemasolevad teed, mida juurdepääsuks, sh Hallikivi kinnistu juurdepääsuks kasutatakse.</p>

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
69		Üldplaneeringu kaardil on Virve küla osas vajalikud parandused, sest praegu on seal mõned vead. Lisan kaardi (parandused tehtud punasega). Palun teha järgmised parandused: -Kallasrajale ei ole juurdepääsu üle Lepiku kinnistu, seal on eratee. Vajalik on kaardilt vastav märgistus eemaldada. -Aarte kinnistut läbivad erateed, mille osas oli ettepanek sõlmida avaliku kasutuse leping, ei ole korrektselt kaardile kantud, märgistamine tuleb lõpuni viia -Sama puudutab teelõiku, mis läbib Nõmme ja Kadapiku kinnistuid	Loksa Vallavolikogu poolt on kehtestatud 15.11.2001 Virve küla Savikalda ja Uuslepiku kinnistute detailplaneering. Detailplaneeringus on märgitud ala läbivale teele servituudi kohustus. Tee on juurdepääsuks detailplaneeringus kajastatud ajaloolisele lautrikohale ning üldmaale, mis asuvad väljaspool erakinnistuid. Üldplaneeringusse on kantud kehtiva detailplaneeringu kohane info. Põhilahenduse koostamisel korrigeerime jooniseid Aarte, Nõmme ja Kadapiku kinnistute osas.
69		Tehtud ettepanek: 7. Tellida uuring Hara sadama mõjust keskkonnale, mis täpsustaks ühtlasi kalda ärauhute põhjusi Virve külas (mõjutab küla ruumilist planeeringut). Näha ette kalda kindlustamine ärauhute vastu. Teie vastus: „Kaldakindlustuse ala on ette nähtud.“ Küsimus: Kes uuringu tellib (me ei tea praegu ärauhute põhjusi)?	Üldplaneering määrab alad, kus on vajalik edaspidi kavandada kaldakindlustust. Konkreetse asukoha ärauhute põhjused ning võimalikud lahendused selgitatakse välja projekti koostamisel.
71	Jaan Tiidemann	Krasmukse on ainus Pedaspea kinnistu, millel on kehtiva üldplaneeringu kohaselt võimalik ärimaa otstarve, kuna Krasmuksel on varem pakutud majutusteenust ning seal on endiselt perspektiiv seda tulevikus jätkata. Krasmuksel on selleks sobiv asukoht, kuna kinnistu külgneb maanteega. Krasmukse on ka ajalooliselt olnud ettevõtlusega seotud - seal on asunud rannas kõrts ning hiljem kui talusüdamik kollis maantee äärde, siis oli Krasmuksel kauplus ja küla postkontor. Nõukogude ajal asus Krasmuksel kolhoosi hobusetall ning 1990-ndatel pakuti Krasmuksel majutusteenust. Krasmuksel on rajatud õunapuistandus ning sellel on tulevikus mahla ja muude jookide valmistamise potentsiaal. Krasmuksel asub ka tuntud EKA varjualuste park, mis on olnud aastaid üliõpilaste ja ülikooli jaoks oluline arhitektuurilõppe katselabor. Soovime jätkuvalt, et Krasmuksel oleks järjepidevuse alusel tulevases üldplaneeringus näidatud sihtotstarbeks ärimaa.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
72		Üldplaneeringu eskiisis on näidatud keset Pedaspea küla Krasmukse, Lepiku, Kullipoja, Rohu ja Kiigavälja kinnistute kohal omapärase kujuga väikeelamu-maa piir. See piir mis tuleneb omaaegselt kaitsekorralduskavast ei vasta meie hinnangul tegelikule olukorrale ega asjakohasele perspektiivile. Nimelt on Kullipoja, Rohu ja Kiigavälja kinnistutel kehtivad detailplaneeringud millega sinna on juba üle kümne aasta tagasi lubatud rajada väikeelamud. Seetõttu ei ole see elamuala piir nende kinnistute kohas eskiisis asjakohane. Krasmukse ja Lepiku juures teeb eskiisis elamute piir erakordselt suure aasa ning jätab neil kinnistutel elamute ehitamiseks mere ääres ainult kitsa piiratud ala. Krasmukse kinnistul elab % aastast koos neli põlvkonda milles on käesoleval ajal kuus leibkonda. Järgmiste aastate perspektiiv on, et leibkondi lisandub veelgi. Seetõttu oleks kinnistu maakasutuse ja ka küla struktuuri seisukohast asjakohasem, kui Krasmuksel saaks tulevikus mõne väikeelamu kavandada ka merest ning teeäärsest talu südamikust veidi kaugemale krundi sügavusse endise karjamaa asemele, tänase varjualuste pargi piirkonnas. Ka Lepiku kinnistu kohal on elamute maa piir liigselt mere lähedal. Lepiku kinnistut kasutab suveperioodil kolm leibkonda ning keskpikas perspektiivis on kavas kinnistul olev hoonestus kohandada aastaringseks kasutamiseks. Kuusalu valla uues üldplaneeringus näidatud väikeelamu-maa piir kinnistul juba praegu sellist orgaanilist kohanemist ei võimalda, rääkimata olukorrast, kus leibkondi edaspidiselt lisandub. Märgime siinkohal, et Lepiku varasem talu südamik asus tänasest asukohast tunduvalt sisemaa pool (vt. Lisatud M Ruljandi joonis), samuti asusid mitmed Lepiku põllud ja karjamaad ehk inimtegevusega seotud üksused merest kaugemal. Kõike eeltoodut arvestades võiks ka Lepikul tulevane väike-elamute piir kulgeda merest kaugemal. Teeme käesolevaga ettepaneku muuta väikeelamute maa piir vastavalt lisatud skeemile mille kohaselt liituks küla keskel olev ala sujuvalt sellest lõuna pool asuva suurema hoonestus-pesaga.	
76	Artur Talvik	Palun muuta Kuusalu valla üldplaneeringul Tapurla külas, Neeme kinnistul (42301:001:0580) olevat märgistust järgmiselt: 1. Nihutada kompaktse hoonestusala piiri niimoodi, et see liiguks mööda Neeme kinnistu lõuna- ja läänepoolset piiri. 2. Märgistada endise Neeme kinnistul asunud kompaktse hoonestusala piiri (lõunapoolne osa) ja uuendatud Neeme kinnistu lõuna- ja läänepiirile märgistatud kompaktse hoonestusala piiri vaheline ala väikeelamu maa-alana (kollane värv). Põhjendus. Eelpool kirjeldatud alal asuvad ajaloolised talu ja selle juurde kuulunud sauna vundamendid. On ebamõistlik piirata kompaktse hoonestusala piiri niimoodi, et küla ajalooline hoonestusala jääb väiksemaks. Küla kompaktse hoonestusala piir eskiisil on mitmes kohas merele lähemal kui Neeme kinnistus ajalooline hoonestusala. Seega ei liiguks ka selle soovitud piirinihutamisega kompaktse hoonestusala joon lähemale merele kui see juba praegu on. Külas on antud ehituslubasid ilma vundamentide olemasoluta umbes samakaugele merest, kui Neeme kinnistu ajaloolised vundamendid.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
77	Reteera OÜ	Koostamisel oleva Kuusalu valla üldplaneeringuga ei ole Raudsilla ja Taga-Raudsilla kruntidele kavandatavat maakasutust määratud. Raudsilla ja Taga-Raudsilla maaüksustel paikneb väljakujunenud turismitalu kompleks, kus on olemas peoruumid, saunad, grillimiskohad ja hooned kus pakutakse elamusmajutust. Kuusalu Vallavalitsus on algatanud 15.02.2007 korraldusega nr. 167 detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise Kuusalu vallas Uuri külas Raudsilla ja Taga-Raudsilla kinnistutel. Detailplaneering on koostamisel. Detailplaneeringuga on kavandatud säilitada ning laiendada olemasolevat puhkekompleksi ning Raudsilla ja Taga-Raudsilla kruntide sihtotstarveteks on planeeritud vastavalt äri- ja maatulundusmaa ning äri- ja elamumaa. Arvestades olemasolevat ja planeeritud tegevust mõlemal kinnistul on ärimaa sihtotstarbe osakaal suhteliselt suur. Lähtruvalt sellest teeme ettepaneku määrata koostatavas Kuusalu valla üldplaneeringus olemasolevaks sihtotstarbeks äri- ja teenindusettevõtte maa-ala ning kõrvalsihtotstarbeks elamu maa-ala.	Üldplaneeringu lahenduse kohaselt ei ole määratud perspektiivseid maakasutuse juhtotstarbeid hajaasustusse. Raudsilla ja taga-Raudsilla kinnistud asuvad haja-asustusega alal. Elamu- ja ärimaa kavandamine haja-asustuses on võimalik vastavalt üldplaneeringu seletuskirjas toodud tingimustele. Üldplaneeringus on antud üldised maakasutus- ja ehitustingimused. Antud kinnistute osas on menetluses ka detailplaneering, millega kavandatakse maakasutuse tingimused ja ehitusõigused.
80	Anne Haak	Vastavalt Keskkonnaameti 13.12.2021 nr.7-9/21/23797-2 Kolga- Aabla küla Vesiliiva ehitusõigustest, kus Aivar Haak soovib kinnustu jagada kaheks osaks, määrata ühealad ja ehitusvõimalused tekkivatele osadele, millede sihtotstarbeks soovib määrata elamumaa ning ehitada tekkivatele maaüksutele elamud koos kõrvalhoonetega, on tähelepanekud järgmised: Käsitluses väidab Keskkonnaamet , et on Vesiliiva kinnistul viinud läbi paikvaatluse- Natura elupaigatüübid, mets, asustusstruktuur, asustustihedus ja et Vesiliiva kinnistut ei saa jagada, kuna kinnistule on hoonete rajamine üksnes vundamendi piirkonda jne.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
80		<p>Käsitluses lk.3- Väljaspool kavaga määratud alasid on hävinenud taluhoone taastamine võimalik kui loodusolud seda võimaldavad. Mitme maaüksuse kavandamine ei ole võimalik, kui see moonutab väljakujunenud asutusstruktuuri ja tekitab ootuse, et ehitada võib suvalisele lagedale alale.</p> <p>Kaalutusotsuse alusel on Keskonnaamet leidnud , et rikutud alal (vundament ja lähimübrus), millel on juurdepääs Mereranna teelt, on ühe piirkonna elamuhoonestusega õueala kavandamine võimalik. Rikutud ala suurus 0,3ha, piirkonna keskmine0,23 ha jne.</p> <p>Vastulause: Ei saa nõustuda Vesiliiva jaotamise ja ehitusõiguste määramise käsitlusega sest: Paikkonna vaatlusel on valesti hinnatud spordihoone vundamenti ja staadioni ehitusala suurust vt. JOONIS 1. Rikutud ala(varasem ehitustegevus) suurus on ligikaudu 1,5 ha. Kaartil väljatoodud rikutud ala kijeldus: Mereranna teelt Vesiliiva kinnistule keerates, ca 20m., vasakul asub rajatis: betoonist maaalune tuletõrje veehoidla, ca 100m3. 2/3 sellest rajatisest asub Vesiliiva kinnistul. Piki teed läbi luidete tulles on otse eespool spordihoone vundament, vasakul ca 8x 15m muldkeha killustiku kattega(ilmselt voolutrafo alus) ja kõrval A- kujuline telefoni post. Sellest ca 20m Suuroja poole asetseb tiik ca 200 m2, mille ümrukes buldooseriga kokkulükatud pinnas. Luidetest läbi tulles paremat kätt, killustikukattega tee ääres võib näha drenaazüsteeimi- 3 betoonkaevu. Teed mööda edasi, vundamenti lõppedes , vaskule pöörates killustiku kattega tee, mille ääres kõrghaljastus ja millekõrval staadioni ehitusjäänused. Keskosas planeeritud ovaalne heinamaaplats, mille servades jooksuradade jäänused. Suuroja poolt killustik osaliselt eemaldatud, osaliselt maa sees. Kaevendite jäljed näha. Siin – seal näha kokkulükatud pinnase hunnikuid. Joon 1 raamitud piirkonda ehitamine ei ohusta kuidal metsastunud luitel, mis jäävad aupaklikusse kaugusesse. Vastavalt eelpool väljatoodud faktikirjeldustele, palub Vesiliiva kinnistu omanik jagada kinnistu 2-ks kinnistuks vt. joonis 2 . Ala 1, nimetusega Vesiliiva, pindalaga ca 2,3 ha; ala 2 nimetusega Staadioni, pindalaga 3,5 ha; ala 3 (kolhoosi aegu mõjutatud kultuurheinamaa- inimtekkeline) reserveerida tootmise- ja ärimaaks, pindala ca 2 ha. Õuealade kavandamisel on arvestatud kõigi Keskonnaameti poolt väljatoodud võimalike looduskaitseliste käsitlustega. (asustusstruktuur, -tihedus, õuealade pindalad ,veekaitsevöönd jne.) Juurdepääsuteede struktuur on kinnistul olemas, Veetrass ja elekter on võimalik tuua mööda teeäär või küsimus lahendada probleemsetes kohtades horisontaalpuurimise tehnoloogia abil. Päikese el. jaama käsitlus Keskonnaameti poolt. Vastulause: Kinnistuomanik ei küsinud 2 ha suurust päikesejaama ehtamisvõimalust , vaid 2 ha suurusele mõjutatud pinnale (kultuur- heinamaale). Pindala oleks kokkuleppe küsimus. Arvan, et ühele talule ca 20- 30 kw inverteriga, siis oleks ka arenguruumi. Jaama ehitusluba pole mõitlik väljastada pindala järgi, vaid talule vajaliku el.võimsuse järgi. Võimsusest tuleneb vajaliku pindala suurus.</p>	
81	Lahemaa Rahvuspargi metsad Seltsing	<p>Kõrgendatud avaliku huviga metaalana käsitleda kogu Lahemaa Rahvuspargi territooriumit ja Lahemaa piirnevate maakonnaplaneeringuga sätestatud omavalitsuste rohevõrgustikualasid.</p> <p>Neid metaalasid (v.a kaitsealused metsad) majandada ainult püsimeetsana, kus teostatakse ainult valikraieid kus metsamassiivist raiutakse korraga välja mitte rohkem kui 25-30% puudest. See tähendab, et raiutakse välja ainult kolmas või neljas puu.</p> <p>Raiutud metsades teostatakse järgmine raiering mitte varem kui 30 aasta pärast. Kus juures raiutakse välja mitte rohkem välja kui 25-30% puudest.</p> <p>Valikulistest kohtades, eelkõige ühealalisteks puupõlluks kujundatud puistutes, lubada häilraieid, kus häilu laius on keskmine puistu kõrgus ning häil ei ole suurem kui 1 ha. Häilude omavaheline kaugus ei tohi olla väiksem kui 1 km.</p> <p>Raied viiakse läbi talvel külmunud maapinnal, eesmärgiga säilitada metsamuld ja alustaimestik.</p> <p>Raietele peab eelnema elurikkuse uuring, mille läbiviimisele kaasatakse huvigruppide esindajad.</p> <p>Üldsusega arutatakse läbi raiete läbiviimise aeg, maht ja viis.</p> <p>Kohaliku kogukonna parem ja konkreetne kaasamine küsimustesse mis puudutab looduskeskonda sh RMK ja eraisikute poolt planeeritvate raiete kohta.</p> <p>- planeeritavad raied avalikustatakse kohalikus ja valla lehes, Kuusalu valla veebilehel (esilehel) - võimalusel koos kaardiga, sh kõik raied mis on planeeritud ühte aastasse. Samuti Kuusalu valla sotsiaalmeedias ning teistes kohalikes FB lehtedel, nt Loka ümbruses planeeritavad raied, siis need plaanid avalikustatakse Loka linn FB lehel, Kolga läheduses Kolga FB lehel jne. Nii et ka päriselt ja sisuliselt info jõuab kohaliku inimeseni.</p> <p>Eesmärk: planeeritud metsa raiete info on just selles kodu piirkonnas inimestele kättesaadav.</p> <p>RMK poolt kohalikule omavalitsusele riigimetsa tervikutuvustus on eksitav ja ei taga ökoloogilise mitmekesisuse säilimist. RMK inimeste kaasamine RMK metsatöödesse ei ole piisav.</p> <p>Inimestel on vajadus teada ja võimalusel kaasa rääkida ja kaitsta oma kodu metsa. Vallal lasub kohustus seda infot inimestele edastada.</p> <p>Käesoleva planeeringuga on võimalik teha ettepanekuid täiendavate objektide kaitse alla võtmiseks.</p>	<p>Kuusalu valla üldplaneeringuga on võimalik planeerida vaid Kuusalu valla territooriumi. Osa Lahemaa rahvuspargist asub Haljala valla koosseisus. Kogu Lahemaa alal riigi- ja erametsi käsitleda KAH-metsana on väga ulatuslik, sellega kaasneksid piirangud kõigile maaomanikele. Meie arvates ei ole kaitsealal KAH-metsa kavandamine põhjendatav ja proportsionaalne. Lahemaa rahvuspargi alal on loodusväärtused sh metsad kaitse all. Puhke- ja kaitsemetsad on üldplaneeringuga kavandatud eelkõige asulate juures ning kohtades, kus juba kujunenud maakasutus võib asustust mõjutada. Oleme nõus, et kogukonna teavitust RMK ja eraisikute poolt kavandatavate raiete osas võiks olla parem ja konkreetsem, kuid antud küsimuse lahendamine ei ole üldplaneeringuga lahendatav.</p>
83	Ago Katvel	<p>Käesolevaga esitan Juminda külanemana ettepaneku määratleda üldplaneeringusse ehitusalaks ja hoonestusõigusega järgmised kinnistud samas mahu, mis hetkel kehtiva Loka valla üldplaneeringu järgi olid rannaküla ehitusalaks sobiv elamumaa ,hajaasustes:</p> <p>- 42301:001:0594 - 42301:001:0597 - 35301:001:0767 - 42301:001:0458 - 35301:001:0483 - 35301:001:0484</p> <p>PÕHJENDUSED</p> <p>1. ÜHISKONDLIK ELUKORRALDUS</p> <p>Arvestades tänapäevast ühiskonna korraldust, kus järjest rohkematel inimestel on võimalik kodust töötada, liiguvad inimesed üha rohkem maapiirkondadesse. Inimeste elukorraldus liigub järjest rohkem suunda, kus elukeskkonda soovitakse hoida linnast kaugemal, kuid samas.....Eeltoodust tulenevalt palume Kuusalu vallal määrata üldplaneeringu kohane ehitusõigus käesolevas kirjas nimetatud kinnistutele ja määrata need kinnistud elamumaaks.</p>	<p>Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvuspargi ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.</p>

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
102		<p>Seega on ehituskeeluvööndi vähendamisel KeÜS § 39 lg 2 kohaselt kolm samaaegselt kehtivat eeldust: 1) ülekaalukas erahuvi; 2) õiguslikul alusel püstitatud ehitise vahetu lähedus; 3) ehitise ehitamisele ei laiene vastavalt looduskaitseadusele ehituskeeld ehituskeeluvööndis või on ehituskeeluvööndit õiguspäraselt vähendatud.</p> <p>Käesoleval juhul pole need eeldused täidetud. Esiteks, ülekaalukat erahuvi ei esine. Taneli ja Vainu kinnistute omaniku OÜ Magister Morum tegevust ebaseaduslike ehitiste rajamisel ja kallasraja sulgemisel ei saa nimetada ülekaalukas erahuviks.</p> <p>Arendaja õigusvastane tegevus ei kujuta endast ülekaalukat erahuvi. Ülekaalukaks erahuviks ei saa pidada isiku huvi Natura 2000 võrgustiku alal õigusaktide nõuetest kõrvale hoidudes hakata ulatuslikku majandustegevust arendama. Teiseks, läbimatuks muudetud ehk suletud kallasrada ei asu õiguslikul alusel püstitatud ehitise vahetus läheduses. Sadamarajatised on rajatud õigusliku alusega ja näiteks muul on ehitusloaga lubatud oluliselt pikem. Konkreetse looduskaitseala piiranguvööndisse ehitamisel on detailplaneeringu kohustus vastavalt Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjale 2. Nende sadamarajatisete puhul aga detailplaneeringut kehtestatud ei ole. Õigusvastaselt detailplaneeringuta ja ehitusloata rajatud ehitisi ei muuda õiguspäraseks ainuüksi kasutusload. Järelikult ei ole tegemist õiguslikul alusel püstitatud ehitistega kallasraja vahetus läheduses.</p>	
102		<p>b. Üldplaneeringu eskiisi juurde kuulavas koondebels3 on märgitud Koosoleku protokoll 10. punktis „Väljastada kallasradade sulgemine Lahemaa alal“ juurde, et „Üldplaneeringuga ei kavandata kallasraja sulgemist.“ Kallasraja sulgemine Vainu kinnistul on siiski planeeritud kehtiva üldplaneeringuga vastuolus olevas Andineeme küla Vainu ja Taneli kinnistute detailplaneeringu menetluses.</p> <p>Riigikohus on leidnud, et haldusakti põhjendus peab veenma, et haldusorgan on kaalutlusõigust teostades arvestanud kõiki olulisi asjaolusid ja huve ning et kaalumise on olnud ratsionaalne (RKHKo 10.10.2002, 3-3-1-42-02, p 11). Oluline on ka faktid ja õiguslik motivatsioon omavahel loogiliselt siduda, mis peab haldusakti saajat ja aktiga tutvujat veenma, et juhtumi asjaolud koos kohaldatavate õigusaktidega toovad kaasa just sellesisulise haldusotsustuse (RKHKo 06.11.2002, 3-3-1-62-02, p 12). Seega ei tohi haldusorgan ka üldplaneeringus ebaloogiliselt otsuseid teha, mille puhul tekib küsimus, kas kohalik omavalitsus teenib ühe üksikisiku erahuve ülejäänud elanike ja puhkajate huvid, avaliku huvi ning avaliku keskkonnahuvi arvelt.</p>	
102	MTÜ Andineeme Rannad	<p>2. Andineeme 10.12.17. koosolekul koostati protokollile ka lisa 2 „Andineeme 10.12.17. koosolekul tehtud ettepanekud külaelu parandamiseks“. Selles olid muuhulgas välja toodud probleemeid ja tehtud ettepanek:</p> <p>a. Tõstatada Loo jõe kui lõhe loodusliku kudemisala taastamise küsimus. Vajalik oleks jõesuudme puhastamine liivast. MTÜ teeb käesolevaga samasisulise ettepaneku.b. Ants Sisask tegi ettepaneku ajaloalise Loo-Tsitre tee (koos Savi teega) korrastamiseks.</p> <p>MTÜ ettepanek täpsemalt. Loo jõe kudemisala parendamise juures on oluline ka mere olukord lähipiirkonnas laiemalt. Ei ole selge ebaseadusliku ehitustegevuse tulemusena Vainu sadama jaoks rajatud muulide mõju mere keskkonnale ja liivade liikumisele. Tagamaks piisavat sügavust sadama jaoks on vaja pidevalt süvendada ja kaadata. Sellega ei ole arvestatud kasutusloa väljastamisel muulidele.</p> <p>Omavalitsuse poolt kasutusloa väljastamisele ei eelnenud piisava ulatuse ja põhjalikkusega keskkonnamõjude hindamist. Lõhelised on nimetatud Lahemaa kaitse-eesmärgina. Lõheliste kudejõe piirkonnas peab olema uute sadamate rajamine keelatud. MTÜ nõustub selle seisukohaga ja kuna Kuusalu Vallavalitsusel paistab olevat suuri raskusi lõheliste kaitse vajalikkuse mõistmisega, rõhutab MTÜ siinkohal üle, et lõheliste kudejõe piirkonnas peab olema uute sadamate rajamine keelatud. Lõhelised on loetletud loodusdirektiivi (direktiiv 92/43/EMÜ)4 II lisas. Euroopa Liidu liikmesriikidele tuleneb loodusdirektiivi art 1 punktist a kohustus tagada või saavutada direktiivi lisades loetletud elupaikade ja liikide elupaikade soodne seisund. Sealjuures teeb Keskkonnaamet suuri pingutusi lõheliste elupaikadeks sobivate veekogude seisukorra parandamiseks.</p>	<p>Kooskõlastatult kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga on Kuusalu Vallavalitsuse 25.07.2019 korralduse nr 499 alusel väljastatud kasutusloa Vainu kinnistule püstitatud sadamarajatisete (põhjamuul, lõunamuul, ujumis- ja paadisild ning slipp). Keskkonnaameti kui kaitseala valitseja kohustuseks on tagada looduskaitse väärtuste säilimine ja analüüsimine ka kooskõlastuste andmisel. Üldplaneeringuga ei ole kavandatud antud alale uue sadama rajamist. Kuusalu Vallavolikogu 12.05.2021 otsusega nr 19 on algatatud Andineeme küla Vainu kinnistu ja selle lähiala detailplaneering ning keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Detailplaneeringu ning selle menetluse raames läbi viidava keskkonnamõjude strateegilise hindamise täpsuste on oluliselt täpsem üldplaneeringu ning selle juures läbi viidava keskkonnamõjude strateegilise hindamise täpsustamist. Teie poolt viidatud küsimused saab analüüsida algatatud detailplaneeringu menetluse raames.</p>
102		<p>6. Sadam ei sobi tehniliselt Vainu kinnistu juurde Andineemele ning seetõttu tuleks see jätta üldplaneeringust välja. Uue sadama ehitamine ajaloalise lautrikoha asemele ning looduslikult sadama jaoks ebasobivasse asukohta on vastuolus valla väärtustega.</p> <p>a. Keskkonna ameti kirjust 22.12.2017 nr 6-3/17/13254-3 Seisukoht eksperthinnangule „Andineemele kavandatud ja tööprojekti käigus muudetud ja valmishitatud kaitsemuulide, kaide ja slipi keskkonnamõjude kohta ning täiendavate uuringute sh modelleerimise vajaduse kohta“, mille on allkirjastanud Rein Urman, võib välja lugeda et Altakon OÜ hoiatas juba ette, et muule ei tohi lubatud pikemaks ehitada. Kui planeeritava randumiskoha rajatised ulatuvad takistama vee ja seega ka setete liikumist kaugemal paguvee rannas, siis võib sellega kaasneda mõju siit edelas 5 Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“. paikneva superanna piirkonnale. Mõju vältimiseks tuleks planeeritavad rajatised projekteerida selliselt, et need ei kujuneks takistuseks setete liikumistele. Eskiisprojekti antud muulid ulatuvad kaugemale mere suunas kui pakutud alternatiiv ja seega tõenäoliselt ka veidi suurema mõjuga setete liikumisele.</p> <p>b. Hannes Tõnissoni kirjas „Eksperthinnang vajalike tööde kohta Andineeme sadamas“ (27.03.2021) väidetakse sealhulgas, et vajalik on koostada eskiislahendus, mis väldib Andineeme rannas olevate liivade liikumist nn „tervikuüsteemist välja“. Sadam sellisel kujul kahjustab tõenäoliselt Andineeme randa. Sadam on ka ajapikku üha ebasoodsam ümbritsevale keskkonnale - suurenevad kaadamise mahud, selle käigus setete süsteemist väljaviimine ning pikemas perspektiivis võimalik kahju Andineeme avalikule rannale.</p> <p>c. Kuusalu vald pole arvestanud inimestega, kes on arendanud oma elamise ja/või suvekodu Andineeme külla. Ühe eraettevõtte huvidest lähtuvalt kahjustatakse oluliselt nende olukorda. Vainu kinnistul asuvad sadamarajatised ning ebaseaduslikult püstitatud hooned ei sobi Lahemaa keskkonda, millega on teised omanikud ja elanikud arvestanud. Muul on juba ära rikkunud liivarandade olukorra, on visuaalselt sobimatu Andineeme randa, ja Vainu kinnistult kõrguvad hooned üle puude, on tugevasti muutnud ranna vaadet ja pimedal ajal on suuremõõtmelised hooned looduslikku keskkonda mittesobivalt, tugevalt valgustatud. d. Tegemist ei ole seaduslikul teel (õiguslikul alusel) tekkinud sadamaalaga, mistõttu ei saa Kuusalu Vallavalitsus seda käsitleda „olemasoleva väikesadama alana“. Sealhulgas ei ole sadama rajamise raames hinnatud mõju Natura 2000 võrgustiku aladele, sh kumulatiivseid mõjusid. Muulide rajamisele ja omavalitsuse poolt kasutusloa väljastamisele ei eelnenud piisava ulatuse ja põhjalikkusega keskkonnamõjude hindamist. e. Varasem Keskkonnaameti eelhinnang (02.02.2021 nr DM-112157-12) on välja toonud, et süvendustöödel tekiv heljum võib kanduda sobivate tuulte või hoovuste korrall lindude toitumiskohtadele või kalade kudealadele. Väljastatud keskkonna loast L.VV/333921 on näha pideva kaadamise vajadus. f. Loo jõkke suunduvad kudema lõhelised, kes on nimetatud Lahemaa kaitseesmärgina. Samuti peab arvestama Siia võimaliku kudemisalaga. Populatsioonide peletamine võib omada ka pikemaajalist mõju. Sadama muulid jäävad osaliselt lõhede kudeaja keeluala piiridesse.</p>	

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
102		3. Dokumendis „Kuusalu valla üldplaneering. Planeeringu eskiis“ (2021) esineb punkte, mis lähevad vastuollu avalike huvidega ning mis vajavad seetõttu muutmist. a. Punktis 2.1 „Valla väärtused“ on ühe väärtusena loetletud „Sadamad“. See on vastuolus esimese väärtusega „Kauhis looduskeskond: Lahemaa Rahvuspark, liivarannad, saared“ ning teise punktiga „Atraktiivne rannik puhkamiseks (turismiks) ja elamiseks“. Punktis 5.19 on sadamate all loetletud „Vainu sadam“, mis seda vastuolu ilmestab – tegu on Lahemaa rahvusparki alal ebaseaduslikult ehitatud muulidega, mis kahjustavad avaliku supelranda ja selle miljööd. Kinnistu omanik plaanib kallasarja ebaseaduslikult ehitatud sadamarajatiste ümber avalikkusele sulgeda, lõigates läbi inimeste ligipääsu kogu neemele. Seega rikutakse looduskeskonda (esimene väärtus) ja vähendatakse ligipääsu rannikule kui puhkealale (teine väärtus). MTÜ teeb ettepaneku valla väärtuste loetelus asendada mõiste „Sadamad“ mõistega „Ajaloolised sadamad“, mis on kooskõlas Lahemaa rahvusparki eesmärgiga kaitsta Põhja-Eestile iseloomulikke loodust ja kultuuripärandit, sealhulgas maastikuilmet, pinnavorme, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, loodus- ja pärandkultuurimaastikke, maastiku üksikelemente, põllumajanduslikku maakasutust ja traditsioonilist rannakalandust, tasakaalustatud keskkonnakasutust, piirkonnale iseloomulikke asustusstruktuuri, taluarhitektuuri ning rahvakultuuri, tagades nende säilimise, taastamise, uurimise ja tutvustamise. Üldplaneering tuleb viia kooskõlla Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjaga.	Vastuolu ühe sadama osas (Vainu), ei ole põhjus kogu väärtuste põhimõtte muutmiseks. Kuusalu vald on mereäärne vald ja sadamatel on oluline osa valla väärtustest. Sadamad ei kajasta vaid Lahemaa sadamaid, vaid kogu valda. Saame kaaluda sõna ajalooline lisamise vajadust põhilahenduse koostamisel.
102		b. Lähtuvalt punktis a. välja toodud põhjustest, teha leheküljel 16 täiendus (alla joonitud): „Mereäärse vallana on Kuusalus oluline ajalooliste sadamate arendamine ja sadamate võrgustiku toimimine.“	Täpsustame põhilahenduse koostamisel antud sõnastust. Soovime ka kaitseala valitseja seisukohta ajalooliste, kuid tänasel päeval mitte säilinud sadamate taastamise ja uute sadamate, muulide, ripsildade rajamise võimalikkuse osas.
102		c. Leheküljel 21 teha täiendus (alla joonitud): Lahemaa ettevõtlusväärtusteks on ajaloolised sadamad ja väljakujunenud ettevõtlusalad.	
102		d. Leheküljel 25 toodud seitsmendal punktis teha täiendus (alla joonitud) ja kustutada fraas „sadama ehitamist“: „Jõe suudmetes hävinenud muulide, ajalooliste sadamate ja ripsildade taastamist“. Lahemaa rahvusparki alal ajaloolistesse kaluriküladesse uute sadamate ehitamine ei saa olla soositud, kui üldine eesmärk on Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgide toetamine ning avalikkusele puhkamiseks atraktiivse ja ligipääsetava ranniku tagamine. MTÜ on seisukohal, et neid eesmärgi arvestades võib lubada ainult ajalooliste sadamate taastamist.	
102		e. Leheküljel 44 ja punktis 5.19 „Sadama maa-ala, paadisillad, slipid ja lautrikohad“ kustutada viide Vainu sadamale, kuna see on ehitatud ebaseaduslikult ning kahjustab ümbritsevaid liivarandaid. Vainu kinnistul asuvad sadamarajatised on rajatud õigusliku aluseta ja näiteks muul on ehitusloaga lubatud oluliselt pikem. Konkreetse looduskaitseala piiranguvõõndise ehitamisel on detailplaneeringu kohustus vastavalt Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjale 5. Sadamarajatiste puhul aga detailplaneeringut kehtestatud ei ole. Õigusvastaselt detailplaneeringuga ja ehitusloata rajatud ehitisi ei muuda õiguspraseks ainuüksi kasutusload. Järelikult ei ole tegemist õiguslikul alusel püstitatud sadamaga. Vallal ei ole alust ebaseaduslikult ehitatud sadamarajatistele üldplaneeringus (perspektiivse) väikesadama staatust anda, eriti arvestades, et see kahjustab avalikke huve (vt punkt 3a).	Kooskõlastatult kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga on Kuusalu Vallavalitsuse 25.07.2019 korralduse nr 499 alusel väljastatud kasutusloa Vainu kinnistule püstitatud sadamarajatistele (põhjamuul, lõunamuul, ujumis- ja paadisild ning slipp). 21.04.2021 on Vainu väikesadam kantud sadamaregistrisse.
102		4. Üldplaneeringu kaardil on Vainu kinnistu juurde merre märgitud sadama märk. Vastavalt 2003. aastal kehtestatud detailplaneeringule ning 2017. aastal toimunud külaakoosolekule peaks seal asuma lauter. MTÜ palub üldplaneeringu eskiisi kaardil teha nimetatud parandus ning Andineeme küla Vainu kinnistu juurde märkida lautrikoht.	
102		5. Dokumendis „Kuusalu valla üldplaneering. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm“ tabelis 16 „Ülevaade asutuste seisukohtadest Kuusalu valla ÜP KSH programmi kohta (laekumise järjekorras)“ on toodud Keskkonnaameti märkus (Keskkonnaamet, 23.04.2015 nr HJR 6-8/15/7062-2: „Taristu lähteseisukohtade joonisel (seletuskirja järgi on tegemist praeguse situatsiooniga) kajastatakse Andineeme sadamat. Juhime tähelepanu, et tegelikult on antud kohas lautrikoht. KeA andmetel on Hara saarel üks sadam ning seal ei ole lautrikohta.“ Tabelis väidetakse, et joonisel on tingimärgi korrigeeritud, tegelikult joonist korrigeeritud ei ole.	Lähteseisukohtade ja programmi etapp on lõpetatud, antud dokumentides täiendusi ei tehta. Info erinevuse korral tehakse vajalikud parandused planeeringu lahenduses.
102		7. Üldplaneeringus ei ole välja toodud Vainu (Vaino) kinnistul asuvat muinsuskaitsealast kinnismälestist. Kultuurimälestiste registrist nähtuvalt asub planeeritava maa-ala kinnismälestis: oletatava randröötlite kordonihooned varem (18.–19. saj). Registri andmetel on mälestis iseloomulikuks näiteks Tsaari-Vene kroonuehitusest ning tegemist on ilmselt ainsa säilinud 18. sajandi lõpus ja 19. sajandi alguses ehitatud kordonihoonega. PlanS § 75 lg 1 p 16 kohaselt on üldplaneeringu ülesanneteks ka miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine.	Planeeringu eskiisis on välja toodud punktlettemärgiga Vainu kinnistul asuv kinnismälestis oletatava randröötlite kordonihooned varem (18.-19. saj), reg.nr. 27052. Mälestis on välja toodud ka eskiisi kaardirakenduses, taustainfo sektsioonis. Mälestistega on planeeringu eskiisis arvestatud ning nende on seatud kasutustingimused.
102		8. Üldplaneeringut ei saa kasutada süstemaatilise ebaseadusliku tegevuse seadustamiseks. PlanS § 74 lg 1 sätestab et „Üldplaneeringu eesmärk on kogu valla või linna territooriumi või selle osa ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine“. Järelikult on üldplaneering lähiaastate ehitustegevuse alus, mitte ehitustegevus ei ole üldplaneeringu alus.	Üldplaneeringuga ei ole võimalik läbi viia seadustamise protsessi.
102		9. Üldplaneeringu seletuskirjas punktis 4.1. „Tiheasustusega alad“ on toodud, et Andineeme küla on tiheasustusega ala. Teeme ettepaneku märkida õigesti, et tiheasustusega ala on väike piirkond väljaspool Lahemaa rahvusparki piiri ning vastav ala on eraldi märgitud ka üldplaneeringu kaardil.	Kaardil on tähistatud tiheasustusalana Andineeme küla Loo ja Tülivere a/ü ala. Seletuskirjas on viidatud et tiheasustusalal asub külas, mitte ei ole kogu küla.

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
102		10. Vastavalt PlanS § 75 lg 1 p-le 7 on üldplaneeringu üks ülesannetest supelranna ala määramine ning PlanS § 75 lg 1 p 20 kohaselt puhke- ja virgestusalade määramine ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Üldplaneeringuga on reserveeritud avalikeks supelrandadeks mh Andineeme külas rannaalad mõlemale poole Loo jõe suuet (üldplaneeringu kaardirakenduses). Üldplaneeringu seletuskirjas punktis 5.9. „Supelranna maa-ala ja supluskohad“ toodud nõuded ei lähe kokku sadama planeerimisega Andineeme supelranna ala kõrvale. Supelranna piirkonda tuleb vaadelda laiemalt ning kui muulid supelranna kõrval kahjustavad oluliselt supelranda, siis palume seda üldplaneeringut koostades arvesse võtta. Veelgi enam, kuna üldplaneeringuga sulgeda soovitud kallasrada asub üldplaneeringu kohaselt avaliku supelranna piirkonnas, läheb kallasraja sulgemine otsesesse vastuollu planeeritava üldplaneeringuga. Palume need vastuolud kõrvaldada.	Üldplaneeringuga ei kavandata uut sadamat Andineeme külla. Supelrand ja sadam ei ole põhimõttelises vastuolus. Puhke- ja virgestusalade kõrval asub ka olemasolev Salmistu sadam. Analooiseid olukordi on hulgaliselt üle Eesti: Pärnus, Narva-Jõesuus, Võsul, Kundas.
102		11. Vastavalt PlanS § 75 lg 1 p-le 10 on üldplaneeringu ülesandeks ka rohevõrgustiku asukoha ja toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning nendest tekkivate kitsenduste määramine. Teeme ettepaneku lisada üldplaneeringu seletuskirja rohevõrgustikku puudutavasse osasse järgmise sätte: „Rohevõrgustiku alal ei ole uuendusraie lubatud. Uuendusraie liigid on metsaseaduse (MS) § 28 lg 4 kohaselt lageraie ja turberaie. MS § 30 kohaselt jaguneb turberaie omakorda aegjärgseks raieks, hälraieks ja veerraieks.“ Ka kohtupraktikas on leitud, et olenemata sellest, et lageraie järel säilib iseenesest looduslik ala ja kõlvikuliselt koosseisult on põhimõtteliselt jätkuvalt tegemist (uueneva) metsamaaga, ei anna see alust ignoreerida asjaolu, et lageraie järel võtaks metsa tegelik uuenemine aega aastakümneid. Samuti ei ole põhjust üldistavalt eeldada, et rohevõrgustiku eesmärgipärane toimimine on igasugusel looduslikul alal alati ühetaoliselt tagatud, olgu tegemist siis raieküpsa metsaga või metsauuendusala või noorendikuga. (TlnRnKm 14.07.2021, 3-21-1187, p 14)6. Ühtlasi teeme lähtuvalt PlanS § 75 lg 1 p-st 10 ettepaneku lisada üldplaneeringu seletuskirja rohevõrgustikku puudutavasse osasse järgmine säte: „Rohevõrgustiku alal ei ole maavarade kaevandamine lubatud.“ Kohalikul omavalitsusel üldplaneeringu puhul õigus ja PlanS § 75 lg 1 p-st 10 tulenevalt isegi kohustus määrata sellised rohevõrgustiku tingimused, mis tagavad rohevõrgustiku toimimise. Kui isegi üldplaneeringukohastel rohevõrgustiku aladel uuendusraie puudutavates kohtupraktikas on leitud, et uuendusraie võib kahjustada rohevõrgustiku toimimist (TlnRnKm 14.07.2021, 3-21-1187, p 14), seda enam kahjustab rohevõrgustiku toimimist kaevandamine, millele eelneb metsa raadamine. Isegi kui aastakümnete järel kaevandamistegevuse lõpetamisel täita tekkinud tehiseveekogu pinnasega ja luua eeldused puittaimede kasvuks, võtab metsa tegelik taastumine omakorda aega vähemalt aastakümneid (vt TlnRnKm 14.07.2021, 3-21-1187, p 14). Seega tähendab rohevõrgustiku aladel maavarade kaevandamine rohevõrgustiku toimimise takistamist kokku u poolesaja aasta vältel.	Uuendusraie piiramine ei ole põhjendatud. Tegemist on ulatusliku piiranguga. Rohevõrgustiku alal on valdavalt tegemist tulundusmetsaga, kus raiepiirangud antud ulatuses ei ole õigustatud ega proportsionaalsed, kuna rohevõrgustik ei ole iseenesest kaitseala. Rohevõrgustiku aladel on metsaraie piiratud kõige väärtuslikumatel/olulisematel aladel. Looduskaitsealad on olulisimad kaitsealad, kus raie lähtub õigusaktidest. Üldplaneeringuga on inimese elukeskkonna säilimise huvides määratud puhke- ja kaitsemetsad, millele on seatud metsaraie osas tingimused. Rohelise võrgustiku aladel kaevandamise keeldu ei seata, kuna täna kehtiv MaaPS ei anna omavalitsusele võimalust üldplaneeringu raames kaevandamist keelata. Täna Eestis koostatavate üldplaneeringute raames on mitmed omavalitsused püüdnud üldplaneeringuga seada piiranguid/keelde maardlate aladel, kuid ametkondlikult (Maa-amet) loetakse see vastuoluks MaaPS §14-ga. Üldplaneeringusse on võimalik lisada pehmem tingimus: "Maardlate avamisel eelistada alasid väljaspool rohevõrgustikku".
102		Tuginedes eeltoodud vastuväidetele ja seisukohtadele, palub MTÜ Andineeme Rannad jätta Andineeme küla Vainu ja Taneli kinnistute juurde sadama-ala määramata ning märkida sinna „lauter“, mis vastab 2003. aastal kinnitatud detailplaneeringule, Andineeme küla koosseiku nr 2 protokollile ning ajaloolisele olukorrale. Lisaks tuleb igal juhul tagada kallasraja säilimine Vainu krundil mööda randa.	Kooskõlastatult kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga on Kuusalu Vallavalitsuse 25.07.2019 korralduse nr 499 alusel väljastatud kasutusluba Vainu kinnistule püstitatud sadamarajatistele (põhjamuul, lõunamuul, ujumis- ja paadisild ning slipp). 21.04.2021 on Vainu väikesadam kantud sadamaregistrisse. Tegemist on seadusliku väikesadamaga ning puudub põhjendus üldplaneeringus see märkimata jätta. Kallasraja sulgemist üldplaneeringuga ei kavandata.
102		Samuti palume kanda ajaloolise Loo-Tsitre tee koos Savi teega avalikult kasutatavate teede nimekirja (sh pääseb antud teed mööda üldplaneeringus käsitletud munitsipaliseerimisettepanek nr M27/ Anija metskond 93 kinnistule, mille sihtotstarve on „puhke- ja virgestuse maa-ala“).	Üldplaneeringu eskiislahendusele on avaliku tee ettepanekuna kavandatud Tsitre küla sisene tee (nr 3530031) kuni munitsipaalil taotletava (M27) maaüksuseni. Ajaloolise savitee kavandamine avaliku kasutusega sõiduteena ei ole põhjendatud, kuid nõustume antud tee märkima joonistele matkatena.
108	Alar Liivaste	1. Perspektiivne väikesadam: Tsitre külla, endise ajaloolise mõisasadama piirkonda.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
108		2. Väikeelamu maa-ala-ks (EV): Asustatavuse piiri muudatuse- ja täienduse ettepanek: Pedaspea külas suunal N-W (Ees-Kopli, Kopli, Tõnise, Aiaotsa, Kaevumäe, Väike-Nisumäe, Nisumäe, Killavahi, Rannarahnu, Potermanni, Väike-Villemi, Mündriku kinnistud on välja jäetud. Nendel maaüksustel on olemasolevad või ehitamisel olevad väikeelamud. Palume võtta ka see ala Pedaspea külas arvesse väikeelamute maana.	
108		4. Maadikuurid, või võrgukuurid: - Pedaspea külla Võrgukuuri kinnistule, tunnus 42301:002:0528. Võrgukuuri kinnistu asub praegu ajaloolisel Villemi-Tooma kinnistul. Villemi-Tooma jagati ja nimetati uute nimedega Võrgukuuri ja Villemi Võrgumaa). Ajalooliselt läbis Villemi Tooma kinnistut külatee ja teest vasakule mere poole jäi Võrgumaa (mis on arhiivi plaanil eraldi välja toodud, arhiivi plaanilt on näha, et ajalooliselt on tegemist olnud Võrgumaa, millelt käidi paatidega Kolga lahele kalapüügile). Plaanilt on näha ka mustad ruudukesed (mis olid Villemi Tooma kinnistul asuvad väikesed abihooned, ka kolmnurksel Võrgumaal (sellelt plaanilt küll ei nähtu) oli mitu pisikesest abihoonet, eeldatavalt lihtsad kuurid tööriistade ja kalapüügivahendite hoidmiseks). - Pedaspea külla Ankruplatsi kinnistule, tunnus 42301:002:0529.	
108		3. Puhke- ja virgestuse maa-ala-ks (PV): Pedaspea külas Lõkkeplatsi kinnistu, tunnus 42301:002:0523 (kinnistu asub elamumaade keskel, sobiks ideaalselt teenima nimetatud eesmärgi).	Üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel arvestame kehtestatud detailplaneeringu lahendusega.
108		5. Perspektiivne parkla Pedaspea külas Nisumäe põik kinnistule (kaks parkimise kohta külastele) (kas soovitakse minna läbi Kaevumäe-, Nisumäe- ja Ankruplatsi kinnistu ranniku kallasrajale, vms): Nisumäe põik kinnistu, tunnus 42301:002:0519 on juba transpordimaa ja võibolla ei vajagi külastele parkimiskohtade määramise vajadus eraldi täpsustamist ja reguleerimist (või siiski vajab).	Tegemist on transpordimaa ja eraldi parkimisala määramine külastele jaoks ei ole üldplaneeringuga vajalik.

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
113	Eda Saaberg	1. Kohaliku tähtsusega puhkekoht – https://hendrikson.ee/maps/Kuusalu-vald/dokumendid/Joonised/2021-12-28_Lahemaa_osa.pdf Turjekeldri, Muuksi küla, Kuusalu vald, Harju maakond kinnistul katastritunnusega 35203:001:0053 ei asu kohaliku tähtsusega puhkekohta ega hoonet. Tegemist on loodusliku rohumaaga. Kohaliku tähtsusega puhkekoht on tähistatud rohelist värvi hoonega, kas sellest tuleb järeltada, et Kuusalu valla üldplaneeringuga nähakse ette kohaliku tähtsusega puhkekohta rajamine ja või hoone ehitus?	Üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel vaadatakse puhkekoha asukoht üle. Puhkekohtadena on tavapäraselt märgitud juba olemasolevad puhkekohad. Sümbol ei viita sellele, et asukohas kavandatakse hoonet. Arutame sümboli muutmise võimalusi.
113		2. Väiketuliik - Seade, mis muundab tuuleenergia elektrienergiaks tarbijate vahetus läheduses ning on püstitatud elektrienergia tootmiseks eelkõige oma majapidamise tarbeks, kogukõrgusega kuni 30 m Ei nõustu väiketuliikute kavandamise keelustamisega algupärastel ajastumaastikel ja miljöaladel (Muuksi piiranguvöönd). Ei ole piisavalt põhjendatud, mille poolest erineb teravilja jahvatamise tuulik elektrienergia tootmise tuulikut. Mõlemad on olulised ja asendamatud rajatised talude taasmajandamises. https://hendrikson.ee/maps/Kuusaluvald/dokumendid/2021_12_30_%20Kuusalu_valla_seletuskiri_eskil.pdf vt lk 73	Väärtuslike maastike ja miljöväärtslike alade eesmärgiks on hoida kujunenud miljöõd ja maastike olemust. Erinevus väiketuliiku ja nt tuuleveski vahel on nende sobivuses väljakujunenud miljöõsse-maastikku: tuuleveskid on reeglina rajatud varem ning toetavad ajastumaastiku ilmet. Väiketuliikude kaasaegsete ehitistena seda ei toeta. Lisaks annab suunise mitte kavandada tuulikuid kui domineerivaid objekte väärtuslikele maastikele ka Harju maakonnaplaneering 2030+.
113		3. Muuksi küla miljöväärtslikus alast on välja jäänud ajaloolised talud: Toomani, Aedla, Kooli, Keskvälja. https://hendrikson.ee/maps/Kuusalu-vald/dokumendid/Joonised/2021-12-28_Lahemaa_osa.pdf	Arvestame ettepanekuga, üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel muudetakse miljöõla piiri.
113		4. Perspektiivse matkaraja planeerimisel Lepiku, Soorinna küla kinnistul võiks ühtlasi ette näha juurdepääsu tee rajamise Turjevälja, Muuksi küla kinnistule avaliku kasutusega teelt nr 3530029. https://hendrikson.ee/maps/Kuusaluvald/dokumendid/Joonised/20211231Valla_avaliku_kasutusega_teed.pdf	Vallavalitsus ei nõustu esitatud ettepanekuga, seda ei ole looduslike olude tõttu võimalik ellu viia.
114	Ain Kaljurand	Käesolevaga esitame Kuusalu valla üldplaneeringu ehitusala piiri muutmiseks. Pudisoos küla põlistaludeks läbi mitmete põlvkondade on Kalamäe, Öuna, Käbi ja Sepa talu, mis kuuluvad põliste ja kohalikele järeltulijatele: Roo-Kalamäe, Jõe-Kalamäe, Põllu-Kalamäe, Metsa- Sepa, Käbi. Meie järeltulijad on veetnud viimased 2 aastat viirusepeidus Pudisoos ja soovivad oma tuleviku siduda Pudisoos küla hajaasustusega alal. Täna sel päeval on säilinud eelnimetatud põlistalude hoonete vundamendid, salvkaevud, keldriaugud, õueala sirelid ja õunapuud, kuhu saavad rajada hajaasustusena Kalamäe, Käbi, Öuna, Sepa talude järeltulijad omale kodud. Eeltoodust tulenevalt palume muuta üldplaneeringus ehitusala piiri, et selle ala sisse jäävad Roo-Kalamäe, Jõe-Kalamäe, Põllu-Kalamäe, Metsa- Sepa, Käbi kinnistud.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
115	Mungalahe OÜ	1. Väikeelamu maa-alaks (EV): Maa-ala kasutamise juhtotstarve võiks olla pereelamumaa, võimalikuks kõrval funktsiooniks kuni 25% ulatuses kaubandus-, tootlus-, teenindus-, või majutushoone maa ja/või üldkasutatava hoone maa ja/või haljasala ja parkmetse maa. - Maa-alaks Jõeasoo külas Jõeasoo kinnistu, tunnus 42301:004:0323, (suurus 2,79ha). Kinnistu piirneb pikalt külateega, mille ääres on ajalooliselt väikeelamud. Jõeasoo kinnistul asuvad kolhoosiaegne põllutööriistade kuur, vundament, kaalumaja ja paadikuur. Põllutööriistade kuur (ehitusregistrikoodiga 11604564) jääb valdavalt välja Loobu Jõe 50m kaitsetsoonist ja asukoht sobib suurepäraselt õuealaks. Kinnistul on elekter ja veetrass. Soovime rekonstrueerida need hooned elamuks ja abihooneteks. Vajalik detailplaneering. - Maa-alaks külas Hansulauda kinnistu, tunnus 42301:004:0236, tootmismaa. Kinnistul kolhoosiaegne laut, piirneb külateega, mille ääres on ajalooliselt väikeelamud. Lauda asemele võiks tulla väikeelamu ja abihooned, see oleks loogiline jätk külatänavale. Kinnistul on elekter ja veetrass. Detailplaneering on menetluses. - Maa-alaks külas Mungalahe kinnistu, tunnus 35301:001:0190. Täna ärirama. Kinnistule pääseb läbi Vihasoo töökoda- või Jõeasoo kinnistu. Mungalahe kinnistul asuvad kolhoosi aegsed traktorijaama garaaž-töökodad (ehitusregistrikood 116036859). Kinnistul on elekter ja veetrass. Vajadusel saaksime suurendada kinnistut Jõeasoo kinnistu arvelt kuni 8000m2. Kindel on, et kinnistule sobiks väga hästi väikeelamu abihoonetega, ehk pigem selle maa sihtotstarve ei jääks ärirama (Ä), kus võiks toimuda puhkemajanduslik teenindus. Õigeima sihtotstarbe valik vajaks tõsisemat arutelu, kaalumist ja võimalikest variantidest parima valikut. Vajalik detailplaneering.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
115		2. Maa-alaks Vihasoo töökoda kinnistu, tunnus 42301:004:0002. Täna ärirama. Kinnistu piirneb maantee ja külateega. Kinnistul asuvad (ladu, ehitusregistri koodiga 116012689 ja remonditöökoda, ehitusregistrikoodiga 116012688). - Kinnistule ja olemasolevasse hoonesse sobiks väga hästi ka ridaaja, aga samas võib selle maa sihtotstarve jääda ka ärirama (Ä). Aga mis seal toimiks? - Selge eesmärk ja õigeima sihtotstarbe valik vajaks veel läbi arutamist, kaalumist ja võimalikest variantidest parima valikut. - Äri- ja teenindusettevõtte ning kaubanduse maa-ala (Ä): Puhkemajanduslik teenindus, või laiemalt lähenedes ja ideid otsides võimalusel tootmis- ja ärirama segafunktsiooniga ala (S). - Elamumaaks. Rekonstrueerida hoone ridaelamuks. Elamumaadel on võimalikuks kõrvalfunktsiooniks kuni 25% ulatuses kaubandus-, tootlus-, teenindus-, majutushoone või büroohoone maa ja/või üldkasutatava hoone maa ja/või haljasala ja parkmetse maa. - Vajalik on detailplaneering või piisab rekonstrueerimisprojektist.	
115		3. Paadikuurid, võrgukuurid: Vihasoo külas Jõeasoo kinnistule, tunnus 42301:004:0323. Kinnistu asub külatee ja Loobu Jõe vahel (kinnistul on säilinud vana võrgukuur). Jõeasoo ja Puidu kinnistult on paadi veekamine lihtsam (osaliselt on siin laued kaldad), siin hoitakse paate ja sõidetakse täna Eru lahele kalastama.	

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
141	Loodusturismikeskus	<p>Sihtotstarbed menetletavasse uude Kuusalu Valla Üldplaneeringusse.</p> <p>Oleme allpool nimetatud kinnistute omanikega mitu korda läbi arutanud nimekirjas olevate kinnistute tuleviku funktsioone/ sihtotstarbeid.</p> <p>1.Äri funktsioon (turism jms) (väga suured investeeringud, äri tegemise aeg juuni-juuli-august), ainult äriinvesteeringute tootlus ettearvatult pikk, ehk ei tasu ära.</p> <p>2.Õulil aga on kindlama peale minck elamumaa (EV), väikeelamumaa (EK) ja võiks ikkagi jääda kõrvale võimalused ka äritegemiseks (mis iganes maal/külas teha saab).</p> <p>VIHASOO KÜLAS soovime meie teha järgmisi detailplaneeringu taotlusi (see võiks kajastuda juba ka uues menetletavas üldplaneeringus):</p> <p>NBI Kõikidel järgnevatel kinnistutel on kolhoosi aegsed hooned, mille saab uute projektidega rekonstrueerida, anda neile uue hingamise.</p> <p>Kõikidel kinnistutel on vanad hooned, elekter ja vesi :</p> <p>Vihasoo töökoda kinnistu – 42301:004.0002 - Korter- ja ridaelamu maa-ala (EK) ja natukene ka äri (Ä).</p> <p>Mungalahe kinnistu – 35301:001:0190 - Korter- ja ridaelamu maa-ala (EK), vbl natuke ka äri 8A).</p> <p>Jõeasuu kinnistu – 42301:004:0323 (jägada kolmeks) - 1. Eramu. Väikeelamu maa-alaks- (EV). 2. Põllumajanduslik tootmine-puukool, glämping vms (Ä ja T). 3. Turism, majutus (Ä).</p> <p>Puidu kinnistu - 42301:004:0001 – 1. Väikeelamu maa-alaks (EV). 2. põllumajanduslik tootmine-puukool vms (Ä ja T). 3. Turism, majutusruumid, toitlustus jne (Ä).</p> <p>Meist edasi tuleb veel Hansulauda kinnistu (vana karjalaut), millele on algatatud detailplaneering - elumumaaks (EV).</p> <p>KOKKUVÕTTEKS:</p> <p>Tegelikult võiks pea-aegu kõikidel kinnistutel (millel on kolhoosi aegsed hooned) olla suurem valikuvabadus võimalikeks funktsioonideks kas Äri (Ä) kaubandus-, toitlustus-, teenindus-, või majutushoone maa ja/või üldkasutatava hoone maa ja/või haljasala ja parkmetsa maa, väiketootmine, väikepõllumajandus, puukool, kämping, glämping, üürikorterid jne jne.</p> <p>Võibolla kaaluda üldplaneeringusse hoopiski - Segafunktsiooniga maa-ala (S)</p>	<p>Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.</p>
116	AS Volex	1. Aktsiaselts Volex juhib tähelepanu sellele, et Henriksoni koostatud kaardirakendusel on väärtalt märgitud Pärisea kinnistu piir (kai ei ole arvatud katastrüksuse koosseisu). Õiget piiri näitavad materjalid on manuses. Arvatavasti tuleneb probleem veast Maa-Ameti rakenduses, mille parandamisega asume viivitamatult tegelema.	Selgitame, et üldplaneeringu mõistes on katastrüksused taustainfoks. Kuna tegemist on taustainfoga, siis andmeid pidevalt ei uuendada. Samuti ei parandata planeeringu käigus kasutatavaid taustainfo andmekihte. Palume esitada täpsustused Maa-ametile.
116		2. Pärisea kai ala palume määrata perspektiivse väikesadamana.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
116		3. P 1 toodud põhjustel ei ole võimalik Pärisea katastrüksust läbiv tee, mis on tähistatud kui „kaunis ajalooline tee“. Aktsiaselts Volex selle teega nõus ei ole.	Tegemist on veaga joonisel: kavandatud on matkarada, mitte sõidutee. Põhilahenduse koostamisel korrigeerime antud vea.
116		4. Üldplaneeringus tuleb arvestada Pärisea kinnistul tootmistegevuse taaskäivitamisega. Sellepärast tuleb Pärisea kinnistul ida- ja lõunapool asuvate elamualadele hoonestuse projekteerimisel arvestada tööstusettevõtete tootmisprotsessist põhjustatud õigusnormide piiridesse jäävate häiringutega nagu näiteks müra (sh keskkonna- ja struktuurimüra), vibratsioon, lõhn (hais), tolm, lindude, näriliste või putukate kogunemine, kemikaalide sisaldus õhus või jäätmete tuulega laialikandumine. Häiringud võivad esineda ka töövälisel ajal, eelkõige siis, kui tootmisettevõtte hakkab töötama mitmes vahetuses. Nimetatud aladele hoonestuse projekteerimisel tuleb võtta tarvitusele abinõu häiringute mõju minimeerimiseks.	Tegemist ei ole üldplaneeringuga lahendatava temaga. Tegemist on olemasoleva tootmisalaga, mille taaskäivitamise võimalusega tuleb arvestada. Samas tuleb ka tootmistegevuse kavandamisel arvestada olemasolevate elamute ning kinnistu paiknemisega Lahemaa rahvusparki alal. Täpsemad mõjud ning vajalikud tegevused selgitatakse välja detailplaneeringute, ja/või projektide koostamisel.
116		5. Kaardilegendi kohaselt ei ole arvestatud Pärisea veevarustuse vajadusega. Tuleb määrata Kuusalu valla ÜVK vee- ja kanalisatsioonitrasside jätkamine nt läbi Lääne kinnistu Pärisea kalakasvatuse kinnistuni ning vastava servituudi seadmise vajadus. Veetrass võiks kulgeda Kalakasvatuse tee trajektoori kõrval.	Antud ettepanek ei ole üldplaneeringuga lahendatav, vaid on ÜVK teema.
116		6. Pärisea on määratud ärimaaks. Sellel paikneva ettevõtte transpordihenduse tagamiseks tuleb vastavalt võimalusele laiendada Kalakasvatuse tee koridor, kasvõi ühe meetri võrra.	Keskkonnaameti poolt on antud seisukoht Pärisea küla Lääne kinnistu detailplaneeringu menetluse raames (31.10.2019 nr 7-1/1972-4), et Pärisea küla Kalakasvatuse tee (u 1,3 km) paikneb Lahemaa rahvusparkis, Lahemaa piiranguvööndis. Kalakasvatuse tee on ajalooline külatee, mille laius on sõltuvalt looduslikest tingimustest, umbes 3-4 m. Tee lookeb väärtuslike hoonete, kiviaedade, hekkide, rohumaade ja metsade (Pähklineeme männik) vahel. Tee äärde ulatuvad registreeritud elupaigatüübid. Keskkonnaamet on seisukohal, et Kalakasvatuse tee laiendamine ei ole Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärkidest tulenevalt võimalik. Tee laiendamine kahjustaks Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks olevaid looduskooslusi ning kultuuripärandi kaitse-eesmärke so ajaloolis-kultuurilise väärtusega külatee ja rannaküla tervikiljöödd.
118	Tarvi Velström	Üldplaneeringus on märgitud Hara sadama-ala sinisega. Täpsustan kas sadama-ala (LS) sihtotstarbe all mõeldakse ikka ehitusõigusega ala?	Üldplaneering ei määra sihtotstarvet, vaid juhtotstarvet. Juhtotstarve on PlanSi'i järgi üldplaneeringuga määratav maa-ala kasutamise valdav otstarve, mis annab kogu määratud piirkonnale edaspidise maakasutuse põhisuunad. Konkreetne ehitusõigus määratakse kas detailplaneeringu või ehitusloa menetluses.
119		1. Palun kaardil korrigeerida Hara saare sildumiskoht, ettepanek manuses.	Täpsustame üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel.
119		2. Palun kaardil korrigeerida Hara sadama sliipikoht, ettepanek manuses.	
119		3. Kinnistule 42301:001:0213 mitte planeerida aga märkida teid ega radasid.	
119		4. Planeerida Virve küla arengus ehitusala ettepanek manuses.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
119		5. Hara sadamaala ettepanek manuses.	Esitatud ettepaneku juurdes puudus manuses. Palume manuses edastada vallavalitsusele.

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
119		6. Ettenäha Hara saarele puhke- ja virgестuse maa-ala et kaitsta, taastada alles jäänud kultuuripärandit ja kultuuriväärtuseid, ettepanek manuses.	na Hara saar on määratud Lahemaa RP sihtkaitsevööndiks, siis ei nähta seal ette maakasutuse määramist, mis võimaldaks maakasutuse intensiivsust tõsta. PV ala määramine ei toeta ka otseselt kultuuriväärtuste säilimist.
123	Marko Nurmsalu	2. Laiendage kompakte hoonestusega ala Kiilu-Aabla külas katastriüksustel 42301:001:0195 ja 42301:001:0061 kuni metsateeni, mis kulgeb ristl läbi kinnistu.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskonnaametiga arutelusid asutuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
123		Seoses Kiilu-Aabla küla teen järgnevad ettepanekud Üldplaneeringusse: 1. Kandke Üldplaneeringusse Kiilu-Aabla külas rannaäärne tee kogu pikkuses (hetkel on planeeringus ainult osa teest), mis kulgeb paralleelselt maantee- alga katastriüksusest 42301:001:0306 ja lõpeb katastriüksusel 42301:001:0578. Enamus sellest teest asub riigimaal (42301:001:0185 ja 42301:001:0186). (Puudu olevad tee osad on näha manuses oleva faili "Kiilu-Aabla rannaäärne tee"). Lisaks võtke see tee ka registrisse kui valla tee.	Arvestame esitatud ettepanekuga osaliselt. Kogu pikkuses ei ole enam võimalik antud teed sõiduteena kasutada. Kavandame tee põhilahenduses matkarajana ning arutame RMK omandis oleva maa-ala kavandamist puhke- ja virgестusalana.
125	Aare Kuusik	1. Seletuskirja peatüki 4.4 alapunkt 3.2 tuleks kas üldse ära jätta või siis jätta välja väikesed päikesepargid ja tuulikud. Võiks seada võimsuspüüri, millest alates võib kaaluda detailplaneeringu koostamise kaalumist.	Antud küsimust soovib vallavalitsus täiendavalt analüüsida ning täpsustada üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel.
125		2. Seletuskirja peatükid 4.4 ja 4.5.2 „Lahemaa rahvusparki alal tuleb lisaks silmas pida kaitse-eeskirja ja kaitsekorralduskavast tulenevaid suuniseid. Detailplaneeringute asendamisel projekteerimistingimustega võetakse Lahemaa RP alal aluseks Lahemaa kaitsekorralduskava ehitussoovitused11 (kaitsekorralduskava lisad 7 ja 8)”. „Lahemaa rahvusparkis on oluline koostöö Keskonnaametiga kui kaitseala valitsejaga.Vastavalt kaitse-eeskirjale tuleb ametiga kooskõlastada rahvusparki territooriumil kavandatavad ehitus- ja maakorralduslikud tegevused: detailplaneeringud ja projekteerimistingimused, ehitusload, väikeehitiste (sh lauter või paadisild) ehitamine, muudatused katastriüksuste piirides/sihtotstarbes, maakorraldustoimingud jms tegevused”. Ettepanek/arvamus. Oleme arvamusel, et Kuusalu valla üldplaneeringuga ei saa enne edasi minna, kui on Lahemaa RP kaitsekorralduskava ehitussoovitustest arvestatud Lahemaa Rahvusparkis elavate inimeste soovidega ja Lahemaa RP kaitsekorralduskavale on andnud hinnangu õiguskantsler. Ei piisa lausest: „Lahemaa kaitsekorralduskava on oma olemuslikult soovituslik, andes üldised suunised ning soovitused iga küla kaupa ja kaardid iga küla kohta15 „.	Lahemaa rahvusparki alal on kehtiv kaitse-eeskirja, millega tuleb arvestada ka üldplaneeringu koostamisele. Üldplaneeringu koostamisel peame arvestama kaitseala valitseja seisukohtade, kaitse-eeskirja ning kaitsekorralduskavaga. Põhilahenduse koostamisel jätkab vallavalitsus Keskonnaametiga arutelusid asutuse suunamise põhimõtete, kaitsekorralduskava ning üldplaneeringu omavaheliste seoste ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel.
125		3. Seletuskirja peatükid 4.5.2 punktid 2, 3 ja 10. P.2. „Üldised tingimused Lahemaa rahvusparki alal16. Punkt 2 Maakasutuskardile on kantud kõik kaitsekorralduskavas määratud ehitusalad (ühste leppemärgiga). Ehitusalad on näidatud väärtuslike ja väga väärtuslike külade kohta, tootmisalade ja uute külaosade kohta”.P.3. „Üldplaneeringu mõistes on ehitusalad ja ehitusalade vahetult piirnevad alad sellisteks aladeks, kus on võimalik kaaluda koostöös Keskonnaametiga hoonete ümberehitamist ja täiendavate hoonete kavandamist”. P.10. „Väljaspool ehitusalasid on võimalik talukohti taastada, üksikud hooned rekonstrueerida või lammutada”. Püdisoo külas on jäetud määratud ehitusaladest välja Jõe-Kalamäe kinnistu (katastritunnus35203:001:0028) ja Vainu kinnistu (katastritunnus 35203:001:0242), mis on põlised eelnevalt hoonestatud küla osad, mille kohta on olemas ka kaardimaterjal. Nimetatud kinnistud tuleb kindlasti liita määratud ehitusalade koosseisu, sest neile soovivad asuda elama Püdisoo põliselanike Laine ja Aare Kuusik järelltulijad. Punkt 10 tuleb sõnastada järgnevalt: „Väljaspool ehitusalasid on maa omanikul õigus talukohti taastada, üksikud hooned rekonstrueerida või lammutada”.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskonnaametiga arutelusid asutuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
125		4. Seletuskirja peatükid 6.3.6 ja 6.3.6.2. „Valla veekogude puhul tuleb arvestada looduskaitseseaduses sätestatud ehituskeelu- ja piiranguvööndite laiust ning vööndites seatud tingimustega. Lahemaa rahvusparki alal tuleb arvestada, et ehituskeeluvööndit on varasemalt täpsustanud kaitseala valitseja, seda kohati vähendades või suurendades. Ehituskeeluvööndis on võimalik kavandada tegevusi, mida näevad ette looduskaitseseaduses toodud erandid ...”. „Üldplaneeringuga ranna ehituskeeluvööndi suurendamist ja vähendamist ette ei nähta. Ehituskeeluvööndit on täpsustatud Lahemaa rahvusparki alal kaitsekorralduskavaga, planeeringulahendusse on kantud täpsustatud ehituskeeluvööndi ulatus”. Pool Püdisoo küla paikneb Püdisoo Jõe ehituskeeluvööndis (mis on kehtestatud Lahemaa rahvusparki alal kaitsekorralduskavaga), mis on terve mõistuse vastane ja põliselanike suhtes diskrimineeriv. Sellisel kujul ei tohi Kuusalu valla üldplaneeringut heaks kiita ja eelnevalt tuleb viia vajalikud muudatused sisse Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskavasse. Ehituskeeluvööndit tuleb küla kunagi hoonestatud ja praegu hoonestatud alade piires vähendada väärtuseni, mis kehtis enne ehituskeeluvööndi laiendamist.	Üldplaneeringuga ei ole antud ettepaneku lahendamine võimalik. Lahemaa rahvusparki alal on ehituskeeluvööndi ulatus ja seal kehtiv kaitsekord kinnitatud Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrusega nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirja”. Ehituskeeluvööndit rahvusparki alal ei vähendata, kaitseala valitseja nõusolekul on ehituskeeluvööndisse ehitiste püstitamine võimalik kaitse-eeskirjas toodud juhtudel. Kaitse-eeskirja § 23 lg 4 p 1 kohaselt ei laiene ranna ja kalda ehituskeeluvööndi ehituskeeld olemasoleva elamu juurde püstitavale ehitistele, mis ei jää veekaitsevööndisse.
127	Marti Hääl	1. Kuusalu valla üldplaneeringu eskiislahendusega tutvudes ei jää märkamata olulised ehitusõiguse piirangud ja kitsendused võrreldes kehtiva Loksa valla üldplaneeringuga, eriti mis puudutab täna kehtivat perspektiivse elamumaa tzoneeringut ja ehituskeeluvööndi piiri. Tammistu küla piirides on visuaalsel hinnagul „rannaküla võimalik elamuehituseks sobiv maa-ala hajaasustus” tzoneeringut vähendatud kordades konkreetsesirmita viitega Lahemaa RP kaitsekorralduskavale. Esiteks ei arvesta selline riive tegeliku olukorraga, elamumaa tzoneeringust on jäetud välja ja laiendatud ehituskeeluvööndisse on jäetud sisse nii olemasolevat seaduslikul alusel püstitatud hoonestust kui ka elamumaid, millele veel hoonestust ei ole aga kehtiva planeeringu ning maa sihtotstarbe järgi on maaomanikul õiguspärane ootus sinna elamuehituse lubatavuse suhtes tekkinud. Nii ulatuslikku omandiriveti ilma omaniku nõusolekuta saab teha põhiseaduse § 32 kohaselt vaid õiglase ja kohese hüvituse eest. Tammistu küla vanema ja külaseltsi juhataste liikmena edastan meie küla maaomanike ühise vastuväite, et ilma iga konkreetse maaomaniku nõusolekut küsimata, sellist õiguste piiramist demokraatlikus õigussriigis teha ei tohiks. Isiklikult minu omandiõigust riivab eeltoodud põhjustel üldplaneeringu eskiislahendus KÜ-de 35301:001:0964 ja 42301:001:1463 osas. Seoses üldise viitega Lahemaa RP kaitsekorralduskavale juhin tähelepanu, et kaitsekorralduskava on ehitustingimuste osas expressis verbis soovitusliku iseloomuga ja seda kinnitasid kaitse-eeskirja ja kaitsekorralduskava menetlemise käigus avalikel koosolekutel korduvalt ka Keskonnaameti esindajad. On väga küüniline ja sõnamurdlük, kui nüüd lähtutakse kaitsekorralduskavast kui kohustuslikust sisendist üldplaneeringu koostajale. Minu kui maaomanikuna ei ole ehituskeeluvööndi laiendamise ega tzoneeringu muutmise osas ühendust võetud ega selleks nõusolekut saadud. Seetõttu on eskiislahenduse ettepanek kõnealus osas motiveerimata ja õigusvastane. Palume eskiislahenduse viia kehtiva üldplaneeringu ja maaomanike õigustatud huvidega kooskõlla. Juhul, kui vallavalitsuse hinnangul on selleks vajalik keskonnaameti nõusolek (millise seisukohaga ei saa küll kuidagi nõustuda), siis palun mind kaasata vastavalt haldusmenetluse seadusele minu omandiõiguse piiramist puudutavatele läbirääkimistele Keskonnaametiga, seoses minu seadusest tuleneva õigusega olla selles menetluses ärakuulatud.	29.03.2022 toimus Kuusalu vallavalitsuse, Keskonnaameti ning Lahemaa rahvusparki alal ettepanekuid esitanud külaelanemate osalusel arutelu. Arutelul selgits, et Lahemaa rahvusparki alal ei saa muuta üldplaneeringu rahvusparki kaitse-eeskirja aluspõhimõtteid, st täiendavaid ehitusvõimalusi metsa, poollooduslike koosluste arvelt juurde saada ei ole võimalik. Keskonnaamet nõustus üle vaatama kehtivas üldplaneeringus lubatud võimalikud elamuehituse alad ning esitada põhjendatud seisukohad alade hoonestamise osas. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskonnaametiga arutelusid asutuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelude toimumisest ja võimalikust koostööst teavitame Teid täiendavalt.
127		2. Vähemalt Tammistu küla piires on roheline punktirjoonega tähistatud matkarada tegelikkusega võrreldes nihkes ja palume see kartograafil korrigeerida.	Matkaraja asukoht korrigeeritakse põhilahenduse koostamisel.

Jrk nr	Ettepaneku esitaja	Ettepaneku sisu	Omavalitsuse seisukoht
127		3. „2017.a avalikustatud eskiisi ja hiljem laekunud ettepanekute ning vastusseisukohtade koondtabelis“ puuduvad Tammistu küla poolt esitatud seisukohad. Kaardirakendusest on küll aimatav vähemalt osade ettepanekutega arvestamine aga korrektsuse huvides palume need sinna tabelisse lisada koos vastusseisukohtadega ning saata meile tutvumiseks.	Vabandame toimunud eksituse pärast ja esitame korrigeeritud koondtabeli eraldi kirjaga.
127		4. KÜ 42301:001:0135 läänepoolses otsas Jumindale viiva mantee ääres asuvad rohumaad on kehtiva Loksa üldplaneeringu järgi tsoneeritud majandamiseks (parkla ja telkimiskoht) üldmaa sihtotstarbega. Arvestades 2000. aastate algusega võrreldes muutunud maailmaga, selles kohas parkla ja telkimiskoha vajadust ega potentsiaali ei ole. Samas oleks meie hinnangul selles kohas Tammistu külal parimad võimalused (vahetult juurdepääsutee ääres, keskpingeliini liitumispunktini 60m, häiringualas elamuid ei ole, tuule- ja päikese tingimused ilma lageraieta küla parimad, kiirelt kibuvitsaga võsastuv ala vajaks hooldust aga ilma kasutusotstarbega seda kulu pole mõistlik teha) kogukonna tarbeks väikeses mahus taastuenergia energiaühistulise tootmise (kuni 1MW väiketüülik või 0,5MW päikesepark) rajamiseks. Seetõttu teeme ettepaneku tsoneerida kõnealune lagendik uues üldplaneeringus taastuenergia tootmise otstarbel. Energeetikavaldkonna ettevõtjana üldise tähelepaneku korras juhin vallavalitsuse tähelepanu, et üldplaneeringu eskiislahenduses Eesti Vabariigi 2030-2050 kliimaeesmärkide saavutamiseks ja rohepöörde elluviimiseks vajalikke eeldusi kahjuks loodud ei ole. Eesti Vabariigi Valitsust nõustava ekspertkogu liikmena julgen väita, et ilma üldplaneeringutes taastuenergeetika hajatootmise võimaluste ettenägemiseta me ühiskonnana endale võetud eesmärgid ei saavuta. Vastupidi, energiakriis vaid süveneb ja energiavaesus suureneb ning fossiilkütuste kasutus ei vähene. Seetõttu soovitan vallavalitsuse tungivalt taastuenergeetika, ruumilise arengu (st tuleviku ühistranspordi korraldust) ja jäätmete ringmajanduse osa üldplaneeringus rohepöörde valguses täiendada, vajadusel selleks eksperte kaasates. Olen ise valmis ühiskondlikus korras kaasa lööma või soovitava/kutsuma riigi parimaid asjatundjaid vallavalitsusele selles töös appi.	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
127		5. KÜ 35301:001:0964 rannas on küll leitav paadikuuride tingmärk aga puuduvad vee-erikasutusloa ja valla ehitusteatise alusel rajatud lautrikoha ja rannakindlustuse tingmärgid. Kuivõrd kõnealune lautrikoht on ka navigatsioonihooajal vabatahtliku merepäästeüksuse reageerimiskohaks, siis selle tähistamine võib olla vajalik.	Täiendame joonist üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel.
137	Indrek Penttinen	Palun lisada Kuusalu valla uude üldplaneeringusse lautri koht,kadastril tunnus 35301 001 0081,Põlluääre kinnistu,LEESI küla,Kuusalu vald Harjumaa	Teie poolt esitatud ettepanek puudutab Lahemaa rahvusparki ala, kus planeerimistegevus on vajalik kooskõlastada kaitseala valitsejaga. Põhilahenduse koostamisel jätkame kaitseala valitseja, Keskkonnaametiga arutelusid asustuse suunamise põhimõtete ning üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamisel esitatud ettepanekute teemadel. Arutelu tulemustest teavitame Teid täiendavalt.
47	Miskort	AS Miskort omandisse kuulub kinnistu, reg osa nr 3418750, Peebu-Jaani, Kuusalu vald, Harju maakond, Viinistu küla, katastritunnus 35301:001:0258. Keskkonnaameti (kaitseala valitseja) hinnangul kuulub nimetatud katastriüksus ehitusalasse väärtuslikus külaosas. https://kaitsealad.ee/sites/default/files/inline-files/Kaart_Viinistu%20kyla.pdf Näeme nimetatud katastriüksusel potentsiaali väikeelamu maa-alana. Soovime üldplaneeringus näha nimetatud katastriüksust väikeelamu maa-alana	Antud tunnusega katastriüksus asub väljaspool Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava kohaseid võimalikke ehitusalasid ja metsa alal. Metsa alale ei tohi kaitse-eeskirja kohaselt ehitada, mistõttu ei saa maa-ala muuta väikeelamu maa-alaks ning puudub võimalus ettepanekuga arvestada.
140	Timo Ligi	Kuusalu valla üldplaneeringu eskiislahenduses nähakse ette, et Põhja külas moodustatakse kompaktsed hoonestusega ala. Planeeringu seletuskirja 5.1.1. kohaselt on kompaktsed hoonestusega ala kruntide minimaalseks suuruseks 3600m². Eskiislahenduse kohaselt Põhja külla loodav kompaktsed hoonestusega ala hõlmaks kokku 11 krunti (kui transpordimaaks loodud krundid välja arvata). Neist 10 krunti on käesoleval hetkel suuremad kui 1ha ja neist omakorda viis krunti suuremad kui 1.4ha. Seega on oma olemuselt kõnealune maa-ala senistes krundipiirides pigem hajaasustusega alaga sarnane. Piirdeaiad, kui üldse, on rajatud ainult õuemaa ja sinna juurde kuuluva aia/viljapuuaia ümber, et tagada ulukite vaba liikumine (olles seega kooskõlas asjakohase tingimusega hajaasustusega alade kohta seletuskirja punktis 5.1.2. alapunkt 4). Minimaalse krundisuurusega kuni 3600m² võib kõnealuse maa-ala olemus muutuda väga olulisel määral. Senise 11 krundi asemel võib neid tekkida kuni kolm korda rohkem, hoonestustihedus võib kasvada vähemalt samaväärselt, krundid võib piirata piirdeadadega, kuigi ala piirneb kolmest küljest rohelise võrgustiku koridoriga jne. Juhime ka tähelepanu, et meie küla senine teede võrgustik pole loodud sellise asutustiheduse jaoks, kuna senistel teedel pole võimalik kahel autol kõrvuti sõita. Eeltoodust tulenevalt soovime, et meie küla jääks jätkuvalt hajaasustusega alaks, mis vastaks täpsemini ala senisele kasutusele. Seletuskirja kohaselt oleks hajaasustusega alas kruntide minimaalseks suuruseks väljaspool Lahemaa 1.5ha. Samas oleks ka pakutud eskiislahenduse kohaselt valla territooriumil siiski mitmeid krunte, mis jääksid sellest piirist allapoole, aga paikneksid hajaasustusega alas. Nt krundid mujal Põhja külas, Põhja küla naaberkülades Allika ja Mäepea külas jne. Seega pole krundi suuruse alampiir ainsaks kriteeriumiks.	Vallavalitsus soovib antud ettepanekut analüüsida üldplaneeringu põhilahenduse koostamisel.